

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar **torsdagen den 27 januari 2022, klockan 18.30** för att behandla följande ärenden:

Nr	Diarienummer	Ärendemening	
1	KS.2022.1	Fastställande av dagordning	
2		Nya motioner	
3	KS.2022.5	Interpellationer	
4	KS.2022.6	Frågor	
5	KS.2022.3	Valärenden	
6	KS.2022.7	Information från revisionen 2022	
7	KS.2021.230	Utbetalning av partistöd för 2022	
8	KS.2020.181	Svar på motion gällande Översyn och stärkande av rutiner för att full och korrekt avsättning till pension skall ges till alla förtroendevalda	
9	KS.2016.92	Svar på motion om kollektivavtalskrav	
10	KS.2021.162	Utblick 2023-2027, kommunen som helhet	
11	KS.2022.1	Meddelanden	

Gislaved den 2022-01-05

Lars-Ove Bengtsson
Ordförande

Yvonne Thelin Karlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved.

Socialnämnden

För kännedom
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport: Granskning uppföljning av placerade barn och unga

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun har PwC genomfört en granskning av placerade unga och barn. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem. Efter genomförd granskning är den samlade bedömningen att socialnämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem. Följande revisionsfrågor ligger till grund för bedömningen.

- Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?
- Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?
- Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?
- Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden av om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?
- Sker någon egenkontroll inom området, exempelvis avseende efterlevnaden till lagens krav om upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?
- Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?

I granskningen lyfts bl.a. följande rekommendationer för socialnämnden att vidta:

- Att säkerställa att arbetet med översyn av rutindokument fortskrider och att de reviderade rutinerna implementeras i verksamheten så att de utgör styrning och stöd i arbetet.
- Att säkerställa ett fortsatt förbättringsarbete vad gäller upprättandet av kvalitativa och individuellt utformade vård- och genomförandeplaner. Detta är väsentligt bland annat utifrån att planerna ska ligga till grund för uppföljning av det placerade barnets situation och utveckling.
- Att hitta former för systematisk uppföljning avseende placeringar, då detta kan leda till än bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar.

Revisorerna önskar ta del av de åtgärder socialnämnden avser att vidta. Skriftligt svar önskas senast den 26 april 2022. Revisionen vill inom ett år ta del av att beslutade/genomförda åtgärder har vidtagits. Revisionsrapporten bifogas.

Gislaved den 26 januari 2022

För kommunens revisorer

Nena Stamenkovic
Ordförande

Kjell Claesson
Vice ordförande

Ev frågor besvaras via tel 010-212 98 45 (Carl-Magnus Stenehav)

Uppföljning av placerade barn och unga

Gislaveds kommun

December 2021

Erika Brolin, projektledare

Elinore Fahlgren, projektmedarbetare

Karin Magnusson, kvalitetssäkrare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun genomfört en granskning av placerade unga och barn. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?	Delvis	
Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?	Delvis	
Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?	Ja	
Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden av om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?	Ja	
Sker någon egenkontroll inom området, exempelvis avseende efterlevnaden till lagens krav om upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?	Delvis	
Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?	Delvis	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi socialnämnden:

- Att säkerställa att arbetet med översyn av rutindokument fortskrider och att de reviderade rutinerna implementeras i verksamheten så att de utgör styrning och stöd i arbetet.
- Att säkerställa ett fortsatt förbättringsarbete vad gäller upprättandet av kvalitativa och individuellt utformade vård- och genomförandeplaner. Detta är väsentligt bland annat

utifrån att planerna ska ligga till grund för uppföljning av det placerade barnets situation och utveckling.

- Att hitta former för systematisk uppföljning avseende placeringar, då detta kan leda till än bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	8
Syfte och revisionsfrågor	8
Revisionskriterier	8
Avgränsning	8
Metod	5
Organisation och förutsättningar	7
Granskningsresultat	8
Riktlinjer och rutiner	8
Vård- och genomförandeplaner	9
Övervägande om behov av fortsatt vård	11
Överflyttning av vårdnad	12
Egenkontroller	14
Uppföljning på aggregerad nivå	15
Samlad bedömning	17

Inledning

Bakgrund

Enligt socialtjänstlagen är socialnämnden ansvarig för att den som behöver vård utanför det egna hemmet tas emot i ett familjehem, hem för vård eller boende (HVB) eller stödboende för barn och unga i åldern 16-20 år (stödboende). Socialnämnden ansvarar också för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får god vård.

Att placera individer på institution eller i familjehem är ett stort ingrepp för den enskilde individen och dessutom är det ett kostsamt uppdrag för kommunen. Riktlinjer och fungerande arbetssätt för att säkerställa att målen med placeringen är tydligt formulerade och att placeringen följs upp är väsentligt för såväl kvaliteten för den enskilde individen och för effektiviteten i insatsen. Det finns även uttalade krav i lagstiftningen avseende planering och uppföljning i samband med vård utanför det egna hemmet. Hanteringen av placeringar är därmed en fråga om rättssäkerhet.

Om ett barn varit placerat i samma familjehem under tre år ska socialnämnden överväga om det finns skäl för vårdnadsöverflyttning för att trygga barnets behov av stabilitet och varaktiga relationer. Vårdnadsöverflyttning sker sällan.

Utifrån både individ- och ekonomiperspektivet är det viktigt att placeringarna leder till önskat resultat. Det är därför viktigt att nämnden har rutiner för att följa upp och utvärdera resultaten av dessa placeringar.

Revisorerna i Gislaveds kommun har i sin risk- och väsentlighetsanalys funnit skäl att genomföra en granskning inom ovan rubricerat område.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syftar till att bedöma om socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem.

Revisionsfrågor:

- Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?
- Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?
- Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden om behov av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?
- Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden avseende om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?
- Sker någon egenkontroll avseende efterlevnaden till lagens krav avseende upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden om behov av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?

- Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?

Revisionskriterier

Granskningen genomförs med utgångspunkt i följande revisionskriterier:

- Socialtjänstlagen (2001:453):
 - 6 kap. 7b (att noga följa vården)
 - 6 kap. 8 § (övervägande om behov av fortsatt vård)
 - 11 kap. 3 § (vårdplan)
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
 - 13 § (övervägande om behov av fortsatt vård samt prövning av om vården ska upphöra)
- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725) (nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig)
- Socialstyrelsens handböcker och föreskrifter
- Lokala styrande och stödjande dokument

Avgränsning

Granskningen berör placeringar av barn och unga som gjorts med stöd av socialtjänstlagen (SoL) eller LVU¹.

Metod

Granskningen har genomförts genom genomgång av styrande och stödjande dokument relevanta för granskningen. Därutöver har även nämndens protokoll för perioden september 2020 till och med juni 2021 gått igenom.

Intervjuer har genomförts med följande funktioner:

- socialnämndens ordförande och 2:e vice ordförande samt sociala utskottets 1:e vice ordförande
- Enhetschef utförardel / verkställighet
- Enhetschef familjehemsvård
- Gruppledare utförardel / verkställighet
- Gruppledare familjehemsgruppen
- Socialsekreterare utredarfunktion
- Barnsekreterare
- Familjehemssekreterare

En granskning av ett urval om totalt 10 akter rörande barn och unga som placerats i HVB eller familjehem enligt SoL eller LVU under minst sex månader har genomförts. Aktgranskningen omfattade i huvudsak en kontroll av huruvida individuellt utformade vård- och genomförandeplaner finns upprättade samt om övervägande om fortsatt vård/prövning av om vården ska upphöra skett inom sex månader. För att kunna kontrollera om övervägande/omprövning skett inom sex månader granskades ärenden där placeringen pågått minst sex månader. De ärenden som vi granskat avser de tio senaste placeringarna räknat från 2020-11-30 och bakåt.

¹ Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Vidare har totalt fem (fortfarande pågående) ärenden avseende barn som varit placerade i samma familjehem längre än tre år granskats med avseende på om övervägande av behov av vårdnadsöverflytt har skett. I detta avseende efterfrågade vi de fem senaste placeringarna räknat från 2017-11-30 och bakåt.

Vårt aktgranskningsurval är begränsat i förhållande till det totala antalet ärenden som Gislaveds kommun hanterar, varför det är svårt att dra alltför generella slutsatser utifrån aktgranskningen. Den visar dock läget i just de granskade ärendena (där urvalet skett i enlighet med vad som beskrivs ovan) och ger därmed en indikation på hur det ser ut.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Organisation och förutsättningar

Socialnämnden i Gislaveds kommun ansvarar för att samordna, utveckla och leda verksamheten inom bland annat individ- och familjeomsorg. Det är även socialnämndens uppgift att lägga fast en målsättning på kort och lång sikt för hur verksamheten ska utvecklas. Individärenden hanteras i nämndens sociala utskott.

Inom socialförvaltningens verksamhetsområde individ- och familjeomsorg ingår bland annat insatser till barn, vuxna och deras familjer som har behov av någon form av stöd från socialtjänsten. Socialnämnden har ett utskott; sociala utskottet, som beslutar i ärenden på individnivå och där myndighetsutövning kan förekomma. Sociala utskottet är beredande i frågor av mer övergripande karaktär som har direkt anknytning till individriktade insatser och i individärenden där det råder delegationsförbud.

Socialförvaltningen i Gislaveds kommun består av ett antal olika enheter och arbetsgrupper. I enheten Mottagning/Utredning arbetar fyra mottagningssekreterare med att ta emot anmälningar och ansökningar samt genomföra förhandsbedömning, samt 14 utredare som ansvarar för att genomföra de utredningar som inletts. I den så kallade familjehemsgruppen arbetar både familjehemssekreterare och barnsekreterare (totalt 7 st) med de barn som har beslut om placering.

Intervjuade framhåller att verksamheten haft - och fortsatt har - hög personalomsättning och svårt att rekrytera behörig personal. För att klara uppdraget har därför socionomkonsulter behövt tas in. I syfte att säkerställa kompetensen hos befintlig personal har Gislaveds kommun ingått i Region Jönköpings läns kompetenssatsning, som nu dock fasas ut och kommunen istället ingår i SKR:s Yrkesresan². Det finns i kommunen ett så kallat placeringsråd, bestående av enhetschefer från socialtjänsten (inklusive öppenvård) som samråder i de ärenden som bedöms som mer komplexa, i syfte att öka förutsättningarna för att hitta rätt insats för individen.

Gislaveds kommun ingår i det som kallas för Familjehemsresursen, Region Jönköpings län. Det innebär att länets kommuner enats om att samarbeta när det gäller rekrytering och utbildning av familjehem. Inom familjehemsresursen arbetar familjehemssekreterare på uppdrag av hela länet.

I granskningen framkommer att antalet barn och unga (0-20 år) som av Gislaveds kommun placerats i HVB någon gång under året har ökat från 8 st år 2018 till 15 st år 2020. I kommun- och regiondatabasen Kolada kan utläsas att även antalet barn och unga placerade i familjehem totalt sett har ökat något, från 61 st år 2018, 56 st år 2019 till 62 st år 2020. I material som vi inom ramen för granskningen tagit del av framgår att det totala antalet barn och unga placerade av Gislaveds kommun per april 2021 uppgick till 56 st.

² Sveriges Kommuner och Regioners koncept för introduktion och kompetensutveckling i socialtjänsten

Granskningsresultat

Riktlinjer och rutiner

Revisionsfråga 1: Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?

I socialtjänstlagen³ regleras att den placerande nämnden noga ska följa vården av de barn och unga som vårdas i ett familjehem, jourhem, stödboende eller hem för vård eller boende. Detta ska ske främst genom regelbundna personliga besök i hemmet där barnet/den unge vistas, enskilda samtal med barnet/den unge, samtal med den eller dem som tagit emot barnet/den unge i sitt hem samt samtal med vårdnadshavare. I socialtjänstlagen anges vidare att nämnden särskilt ska uppmärksamma barnets/den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relationer till anhöriga och andra närstående.

Socialtjänstlagen⁴ reglerar vidare att socialnämnden minst var sjätte månad ska överväga om det, för den som är placerad i familjehem eller HVB, föreligger ett behov av fortsatt vård (se separat kapitel om detta längre ner) och hur vården bör inriktas och utformas.

Som redogörs närmare för i ett senare kapitel ska en genomförandeplan, som beskriver hur vården ska genomföras, upprättas för det barn som placeras. I Socialstyrelsens skrift *Placerade barn och unga - Handbok för socialtjänsten* framgår att genomförandeplanen ska innehålla uppgifter om när och hur planen ska följas upp. Hur ofta planen ska följas upp beror på omständigheterna i det enskilda fallet såsom vårdtidens längd, insatsernas karaktär, när förändringar inträffar etc.

Det kan i vissa fall finnas behov av att på lokal nivå upprätta kompletterande riktlinjer/rutiner som närmare preciserar hur ovanstående ska gå till i praktiken.

lakttagelser

Vid intervjuer framkommer att samtliga ärenden avseende barn och unga handläggs enligt arbetssättet BBIC⁵, vilket är integrerat i det journalsystem som kommunen använder sig av. Vidare används Socialstyrelsens handböcker och stödmaterial *Att utreda barn och unga*⁶ samt *Placerade barn och unga*⁷. Dessa innehåller bland annat hänvisningar till hur uppföljning av enskilda placeringar ska genomföras enligt lagkrav.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av enhetens rutiner för arbetet med placeringar. Dessa omfattar exempelvis arbetsgång och ansvarsfördelning vid utredning av barn- och ungdomsärenden respektive utredning av familjehem liksom arbetsgången vid placering i familjehem respektive jourhem. I verksamhetens checklista för familjehemsplacering (senast reviderad 2021-06-21) framgår att placeringar ska följas

³ Socialtjänstlag (2001:453) 6 kap. 7b §

⁴ Socialtjänstlag (2001:453) 6 kap. 8 §

⁵ BBIC - Barns behov i Centrum. *Socialstyrelsen*.

⁶ ISBN 978-91-7555-259-0

⁷ ISBN 978-91-7555-523-2

löpande och att samtal med barnet/ungdomen ska ske minst fyra gånger per år, i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd⁸.

Enligt intervjuade fanns tidigare en uttalad förväntan om att det placerade barnet ska besökas minst fyra gånger per år. Det är även vad som framgår av den checklista som nämns i stycket ovan. Enligt intervjuade hänvisas numera istället till individuella behov hos barnen, vilket intervjuade menar innebär att frekvensen i uppföljningen kan variera stort mellan olika individer. Till följd av hög arbetsbelastning uppges dock uppföljning av barnets situation generellt sett ske mer sällan än vad handläggarna ger uttryck för att man helst önskar och uppfattar att barnet behöver. Lagens krav avseende att det inte får gå längre än sex månader mellan övervägandena av om vården fortfarande behövs framhålls dock utgöra den bortre gränsen för uppföljning av vården.

Vid intervjuer framkommer att befintliga rutiner finns samlade på kommunens intranät, i det som i Gislaved kallas för Kvalitetsfabriken. Flertalet intervjuade uttrycker att det kan vara svårt att navigera bland rutinerna då de återfinns på olika ställen och det inte alltid är tydligt vilken som är senaste versionen. Enligt de intervjuade så varierar det därför i vilken grad man använder rutinerna i sitt dagliga arbete. Det uppges pågå ett arbete med att revidera befintliga rutiner och säkerställa en kontinuerlig revidering av dessa genom att det finns en ansvarig person/funktion kopplad till respektive dokument. En betydande del av inlärningen uppges ske kollegialt och muntligen, utan att i första hand ta stöd från dokumenterade rutiner eller arbetsbeskrivningar. Intervjuade framhåller att detta medför en risk utifrån rättssäkerhetsperspektivet.

Bedömning

Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?

Delvis.

Socialnämnden i Gislaveds kommun utgår från de stödmaterial som finns framtagna på nationell nivå som konkretiserar lagens krav på uppföljning av enskilda placeringar. De rutindokument som vi inom ramen för granskningen tagit del av visar till viss del på dokumenterade rutiner rörande uppföljning, främst i form av hänvisning till lagstiftning och Socialstyrelsens allmänna råd.

Användandet av befintliga rutindokument som rör handläggningen inom den sociala barn- och ungdomsvården uppfattas vara begränsat mot bakgrund av bland annat otydlighet i var den senaste versionen finns att hitta. Vi ser därför positivt på att det pågår ett arbete med att se över rutinerna i syfte att säkerställa att dessa hålls samlade och uppdaterade. Vi ser det som väsentligt att arbetet fortskrider och att de reviderade rutinerna implementeras i verksamheten så att de utgör styrning och stöd i arbetet.

Vård- och genomförandeplaner

Revisionsfråga 2: Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?

⁸ SOSFS 2012:11

I socialtjänstlagen⁹ anges att den vård som socialnämnden avser att anordna för ett barn/ungdom som placeras i familjehem eller HVB ska dokumenteras i en så kallad vårdplan. Av vårdplanen ska barnets eller den unges behov framgå, vilka insatser som planeras och målet med vården. Vårdplanen ska revideras senast när barnet varit placerat i två år.

För ett barn/ungdom som är placerat i familjehem eller HVB ska en så kallad genomförandeplan upprättas. Genomförandeplanen ska beskriva hur vården ska genomföras. I Socialstyrelsens skrift *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten* går att utläsa att genomförandeplanen (som ska beskriva hur insatserna ska genomföras och konkretisera innehållet i vårdplanen), ska upprättas av den nämnd som har beslutat om placeringen. Vidare framgår att planen bör upprättas i samråd med den som ska ge vården till barnet/den unge.

Närmare detaljer om vilka uppgifter vård- respektive genomförandeplanen ska innehålla regleras i socialtjänstförordningen¹⁰. Det handlar bland annat om målet med vården samt hur umgänget med föräldrar, vårdnadshavare och andra närstående ska ordnas.

lakttagelser

Vid intervjuer ges uttryck för att det på det stora hela upplevs finnas vårdplaner i befintliga placeringsärenden, men att det funnits brister kring detta längre tillbaka. Intervjuade framhåller även att det i vissa fall, till följd av hög arbetsbelastning, är utmanande att leva upp till lagens krav på revidering av vårdplanerna. Likaså ges uttryck för att det vanligtvis upplevs som svårt att upprätta kvalitativa genomförandeplaner med konkreta - och framförallt individuellt formulerade - mål. Detta i synnerhet när arbetsbelastningen upplevs som hög.

I Gislaveds kommuns checklista för familjehemsplacering (senast reviderad 2021-06-21) framgår att verkställigheten (dvs. familjehemsgruppen) ska inhämta vårdplanen från barnets/ungdomens utredande socialsekreterare och sedan upprätta en genomförandeplan utifrån denna. Även om det i rutinen anges att det är familjehemsgruppen som ansvarar för att en genomförandeplan tas fram för de barn/ungdomar som är placerade i familjehem, framhåller intervjuade att det i praktiken emellanåt har upplevts vara otydligt vilken funktion inom enheten som är ansvarig för detta. Intervjuade beskriver att det vid hög arbetsbelastning förekommer att upprättandet av genomförandeplaner i vissa fall dröjer då det prioriteras ned till förmån för andra, mer akuta, arbetsuppgifter. Enligt intervjuade sker i regel alltid en dialog med det berörda familjehemmet kring upplägg och målsättningar, men dokumentationen av överenskommelserna släpar i vissa fall efter. Enligt intervjuade finns en medvetenhet om tidigare dokumentationsbrister, varför det vid granskningstillfället pågår ett arbete med förbättringar kopplat till detta område. Inom ramen för det arbetet går samtliga vård- och genomförandeplaner igenom, för att säkerställa att det finns upprättade och att de innehåller de uppgifter som förväntas utifrån krav i lagstiftning och föreskrifter.

⁹ Socialtjänstlag (2001:453) 11 kap 3 §

¹⁰ (2001:937) 5 kap. 1 a §

När det gäller barn och ungdomar som är placerade i HVB upprättas genomförandeplaner av HVB-personalen tillsammans med individen. Genomförandeplanen delges sedan socialtjänsten och tillförs barnets akt.

I de tio akterna som vi inom ramen för granskningen har kontrollerat kan vi se att det för samtliga dessa individer finns en vårdplan samt en genomförandeplan upprättad. Dessa innehåller bland annat uppgifter om mål och tillhörande aktiviteter. I nio genomförandeplaner anges hur uppföljning ska ske och i fem av dessa specificeras även med vilket tidsintervall. I de övriga fyra genomförandeplanerna framgår att uppföljning ska ske genom *”kontinuerliga möten och samtal”*. I en genomförandeplan saknas uppgifter om när och hur uppföljning ska ske.

Även om genomförandeplanerna innehåller mål och aktiviteter, noterar vi att det inte på ett tydligt sätt framgår i vårdplanerna vad som krävs för att placeringen ska kunna avslutas och eventuell vidare vård istället ges i annan form. I granskningen ges uttryck för att BBIC-mallen tidigare innehöll en särskild rubrik avseende förutsättningar för att vården ska kunna upphöra, vilket beskrivs som en bra påminnelse om att detta bör framgå av dokumentationen. Denna rubrik finns dock inte längre kvar.

Bedömning

Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?

Delvis.

Vår aktgranskning visar på god förekomst av vård- och genomförandeplaner i de granskade ärendena. Mot bakgrund av vad som framkommer i granskningen avseende utmaningar i att upprätta kvalitativa och individuellt utformade planer är vår bedömning att socialnämnden behöver säkerställa att förbättringsarbetet på detta område fortgår. Det är av vikt inte minst utifrån att upprättade planer ska ligga till grund för uppföljning av placeringen och barnets/ungdomens situation och utveckling.

Övervägande om behov av fortsatt vård

Revisionsfråga 3: Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden om behov av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?

I 6 kap. 7b § socialtjänstlagen finns bestämmelser om att socialnämnden noga ska följa vården av de barn och unga som vårdas i bland annat familjehem eller HVB. Enligt 6 kap. 8 § socialtjänstlagen ska socialnämnden minst en gång var sjätte månad överväga om vården fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas.

När ett barn/ungdom är placerad enligt tvångslagstiftningen LVU återfinns motsvarande bestämmelser i 13 § LVU. Där regleras att om vård beretts med stöd av 2 § LVU (dvs. pga förhållanden i hemmet) ska nämnden minst var sjätte månad överväga om vården fortfarande behövs. Är barnet/ungdomen placerad enligt 3 § LVU (dvs. om den enskilde själv utsätter sin hälsa och utveckling för en påtaglig risk) ska nämnden inom sex månader från dagen för verkställighet pröva om vården ska upphöra. Frågan ska därefter prövas fortlopande inom sex månader från senaste prövning.

lakttagelser

Vid intervjuer framkommer att samtliga handläggare har en whiteboardtavla där man anger datum för exempelvis när det är dags för nästa övervägande/omprövning i respektive placeringsärende. Intervjuade beskriver att den generella upplevelsen är att överväganden/omprövningar i praktiken sker i enlighet med lagstadgade tidsgränser. I detta avseende lyfts samtidigt att det kan upplevas som en utmaning att följa upp vården, oavsett om det är i samband med ett övervägande om behov av fortsatt vård/prövning av om vården ska upphöra eller ett uppföljningstillfälle däremellan, i de fall som vård- och genomförandeplanen har innehållsmässiga brister i enlighet med vad som beskrivits i revisionsfråga 2.

Den granskning av totalt tio ärenden som vi genomfört visar att samtliga av de tio granskade akterna innehåller dokumentation som visar att övervägande om behov av fortsatt vård/prövning av om vården ska upphöra har skett inom sex månader.

Bedömning

Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden om behov av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?

Ja.

Även om urvalet i vår aktgranskning är begränsat till tio ärenden kan vi se att samtliga av dessa granskade akter innehåller uppgifter som visar på en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden om behov av fortsatt vård sker minst var sjätte månad. Utifrån genomförda intervjuer är vår uppfattning att det finns arbetssätt som stödjer kontroll av att överväganden sker inom lagstadgad tidsgräns.

Överflyttning av vårdnad

Revisionsfråga 4: Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden avseende om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?

När ett barn/ungdom varit placerat i samma familjehem under tre år, ska socialnämnden särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. Att sådant övervägande ska ske regleras i 6 kap. 8 § socialtjänstlagen. Efter de tre första åren ska frågan övervägas årligen. Vid övervägande om överflyttning av vårdnad ska ett antal olika parametrar beaktas;

- barnets och familjehemsföräldrarnas inställning till en vårdnadsöverflyttning,
- barnets relation till familjehemsföräldrarna och deras förmåga att tillgodose barnets behov av en trygg och god uppväxt,
- familjehemsföräldrarnas inställning till och förmåga att tillgodose barnets behov av kontakt med sina föräldrar och andra närstående, och
- barnets relation till sina föräldrar.

lakttagelser

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av en riktlinje för vårdnadsöverflytt, som reglerar nämndens uppgifter inför och efter en vårdnadsöverflytt, uppgifter för den särskilt förordnade vårdnadshavaren samt socialtjänstens utredning enligt 6 kap. 7-9 §§

föräldrabalken¹¹ och vad som ska inkluderas i ansökan till tingsrätten. Det framgår inte vem som fastställt riktlinjedokumentet eller när det senast reviderats.

Vid intervjuer framkommer att det inom verksamheten finns variationer inom handläggargrupperna vad gäller hur aktivt man arbetar med en löpande dialog med placerade barn och berörda familjehem avseende frågan om vårdnadsöverflyttning, liksom hur tydligt överväganden av skäl till vårdnadsöverflyttning dokumenteras. Intervjuade beskriver att familjehemsgruppen under år 2020 gick igenom samtliga ärenden som avsåg placerade barn och unga, i syfte att bland annat följa upp om/hur frågan om eventuell vårdnadsöverflyttning tagits upp. Enligt uppgift från intervjuade har detta arbete fortlöpt under år 2021 och det förmedlas en upplevelse av att vårdnadsöverflyttningar är ett mer vanligt återkommande diskussionsämne idag än det var för några år sedan. Vid intervjuer ges uttryck för att det finns ytterligare utvecklingspotential kring att redan i ett tidigt skede - och sedan löpande under placeringstiden - föra en dialog med exempelvis familjehemmet om lagkravet kring övervägande om skäl till vårdnadsöverflyttning samt vad detta innebär. Detta gäller i synnerhet de placeringar som förväntas bli uppväxtplaceringar (dvs. pågå under lång tid).

Vi har granskat fem akter avseende barn som fortsatt är placerade i samma familjehem som de varit under minst tre år, i syfte att kontrollera om det finns en spårbarhet till att övervägande om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad har skett. I fyra av dessa granskade ärenden har flera överväganden dokumenterats i samband med övervägande om behov av fortsatt vård. I de granskade ärendena har övervägande skett efter:

1. tre år och fyra månader och därefter minst två gånger per år
2. tre år och sex månader och därefter fyra månader efter föregående övervägande
3. två år och sex månader och därefter minst två gånger per år
4. två år och sex månader och därefter minst två gånger per år

Vad gäller det femte ärendet har, enligt uppgift från förvaltningen, ett övervägande skrivits cirka tre år och åtta månader efter placeringsdatumet. Dock saknas protokoll på att detta hanterats i utskottet. Under samma tid beslutades om stadigvarande placering i familjehemmet. Förvaltningen misstänker att dessa kan ha hamnat tillsammans och på så vis inte blivit två separata ärenden.

Vi kan vid genomgång av socialnämndens föredragningslista för sammanträdet i januari 2021 utläsa att två ärenden avseende överflyttning av vårdnad hanterats. Enligt uppgift från förvaltningen avser detta två av de ovanstående granskade ärendena.

Bedömning

Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden avseende om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?

Ja.

I erhållet och granskat material kan vi se att överväganden avseende om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad skett i fyra av fem ärenden. I det femte beskrivs att inget övervägande har hanterats av utskottet, men att ett beslut om stadigvarande

¹¹ 1949:381

placering har fattats och att hanteringen av övervägandet sannolikt hamnat tillsammans med detta.

Enligt intervjuade är arbetet med frågan om överväganden om vårdnadsöverflytt mer levande idag än det tidigare varit och en genomgång av samtliga ärenden ska ha skett under 2020, vilket vi ser positivt på. Vi kan också i socialnämndens handlingar se att ärenden avseende överflyttning av vårdnad hanterats vid nämndens sammanträde i januari 2021.

Egenkontroller

Revisionsfråga 5: Sker någon egenkontroll avseende efterlevnaden till lagens krav avseende upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden om behov av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?

Som redogjorts för i tidigare kapitel finns i socialtjänstlagen ett flertal krav kopplade till placeringar av barn och unga. Det framgår även i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) att den som bedriver socialtjänst ska utöva egenkontroll med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkerställa verksamhetens kvalitet. Nämnden har även i enlighet med 6 kap. 6 § kommunallagen ett ansvar att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bestämmelser och att den interna kontrollen är tillräcklig. I detta kapitel belyser vi huruvida Gislaveds kommun har rutiner för egenkontroller avseende efterlevnaden till i huvudsak de krav som anges i ovanstående revisionsfråga.

lakttagelser

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av socialnämndens internkontrollplan för 2020 och 2021 samt uppföljning av internkontrollplanen för år 2020. Denna bestod av åtta risker, med tillhörande nio kontroller. Det framgår i planerna hur genomförande av kontrollerna ska ske, vem som är ansvarig samt när rapportering till nämnd ska ske. Inget av kontrollmomenten för år 2020 avsåg vård- eller genomförandeplaner, överväganden om behov av fortsatt vård eller överflyttning av vårdnad.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har, i ett beslut avseende handläggning av två barnärenden, i juni 2020 påtalat betydelsen av att göra barn delaktiga under hela handlägningsprocessen. Vi kan se att nämndens internkontrollplan för år 2021 innehåller kontrollområden kopplat till bland annat detta. De risker som lyfts i 2021 års internkontrollplan är fördelade på 1) ledningsprocesser, 2) stödprocesser och 3) verksamhetsprocesser/rutiner. En av riskerna som identifierats avseende verksamhetsprocesser är *Risk för låg delaktighet för individer i planering och utförande av insatser*. Kontrollens genomförande består av att säkerställa att ansvarig chef har haft *delaktighet* med som ett kontrollmoment i sin egenkontroll av verksamheten. Rapportering till nämnd avseende denna risk ska ske i februari 2022, varför vi inom ramen för granskningen inte tagit del av något resultat. I granskningen framkommer att enhetschef följer området *delaktighet* genom särskilda indikatorer som redovisas i ledningssystemet Stratsys minst fyra gånger per år.

Vid intervjuer framkommer att gruppledare för familjehemsgruppen respektive utredarenheten har regelbundna genomgångar med sina respektive handläggare var fjärde vecka, då samtliga ärenden går igenom med fokus på handläggning och dokumentation. Enligt intervjuade pågår ett arbete med ta fram en checklista över vad

dessa genomgångar ska omfatta, dvs. vad som ska gås igenom och kontrolleras med avseende på exempelvis rättssäkerhet. Vidare finns veckovisa gruppmöten där möjlighet finns att lyfta ärenden utifrån behov.

Bedömning

Sker någon egenkontroll avseende efterlevnaden till lagens krav avseende upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden om behov av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?

Delvis.

Utifrån genomförd granskning är vår uppfattning att det inom ramen för nämndens internkontroll och verksamhetens formella egenkontroll (som rapporteras i Stratsys) inte sker några systematiska kontroller avseende efterlevnaden till lagens krav avseende vård- och genomförandeplaner samt överväganden om behov av fortsatt vård respektive vårdnadsöverflyttningar. Samtidigt konstaterar vi att det inte noterats några väsentliga brister på dessa områden som kan motivera att särskilda kontroller anses vara nödvändiga. Nämnden har däremot i sin internkontrollplan för år 2021 inkluderat området delaktighet, vilket vi - mot bakgrund av IVO:s påtalanden om brister på området - ser som positivt.

Vår bedömning är att månatliga ärendegenomgångar där gruppleddare och handläggare går igenom samtliga ärenden ger förutsättningar för en god intern kontroll i ärendehantering. Vi ser positivt på att det pågår ett arbete med att ta fram checklistor för vad som ska kontrolleras vid dessa genomgångar, då det kan ge ökade förutsättningar för en likvärdig hantering i syfte att säkerställa rättssäkerhet och verksamhetens kvalitet.

Uppföljning på aggregerad nivå

Revisionsfråga 6: Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?

I detta kapitel beskriver vi vilken uppföljning som sker på en aggregerad nivå vad gäller exempelvis kostnadsutveckling samt placeringarnas resultat och effekter. I Socialstyrelsens handbok *Placerade barn och unga* framgår att systematisk uppföljning i grunden handlar om att säkerställa att de insatser som beslutas och utförs är till nytta för barnet/den unge. Socialstyrelsen menar att en väl genomförd uppföljning bland annat kan leda till bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar.

lakttagelser

I socialnämndens bokslutsrapport för år 2020 kan utläsas att kostnaderna för placering av barn och unga i familjehem och andra boendeformer har ökat, kopplat till ett ökat antal orosanmälningar. I bokslutsrapporten framgår vidare att

“Ett arbete pågår med att hitta lösningar för placeringar inom kommunen, för att minska antalet kostsamma externa placeringar. I budgeten för 2020 lades en tilldelning motsvarande 10 mnkr lägre för kostnader kopplade till köp av externa placeringar, än befintliga kostnader vid ingången av året. Under året har ytterligare externa placeringskostnader tillkommit motsvarande ca 4,2 mnkr.”

Vidare framkommer i bokslutsrapporten att individ- och familjeomsorgens underskott för 2020 bestod i tillkomna kostnader avseende placering av 17 individer till ett skyddat boende, kopplat till en och samma händelse. Vidare omhändertogs tio barn under sista kvartalet 2020 och placerades i familjehem. Nämnden skriver vidare att

“Då familjehemsplaceringarna ökat jämfört med 2019 har det varit svårt att hitta egna familjehem. Detta har medfört att mer kostnadsdrivande konsulentstödda¹² familjehem har fått användas till placeringar av barn och unga.”

I likhet med vad som framgår i bokslutsrapporten beskrivs även vid intervjuer svårigheterna med att rekrytera och behålla familjehem, vilket leder till omfattande kostnader för konsulentstödda familjehem. Vid intervjuer ges uttryck för att det finns en uttalad ambition om att i möjligaste placera inom i Familjehemsresursens egna familjehem istället för konsulentstödda, men att bristen på familjehem samt de komplexa svårigheterna som många placerade barn upplevs ha medfört utmaningar i detta då barnets behov behöver vara styrande. En vägledande utgångspunkt i detta avseende uppges vara att man i första hand väljer ett företag som har som princip att lämna över familjehemmet till kommunal regi på sikt. Vad gäller placering i HVB uppges matchning utifrån barnets behov vara styrande, och intervjuade menar att man i huvudsak avropar från ramavtal. Vid intervjuer framhålls att kommunen planerar att starta ett HVB i egen regi från och med år 2022. Det är vid granskningstillfället oklart om hemmet kommer att ha inriktning på någon särskild typ av problematik.

Vid intervjuer beskrivs att varje enhetschef månadsvis sammanställer en så kallad månadsrapport som aggregeras till en förvaltningsgemensam rapport som socialnämnden i sin tur tar del av. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av ett exempel på sådan månadsrapport avseende enheten för barn och familj (myndighet). Månadsrapporten avser april 2021 och innehåller uppgifter om enhetens ekonomiska utfall och prognos med tillhörande beskrivning om orsakerna till dessa samt en statistiksammanställning avseende antalet placeringar inom respektive placeringsform (t ex HVB respektive familjehem) samt hur många som är placerade enligt LVU. Utöver månadsrapporten har vi även tagit del av enheten för barn och familjs (myndighet) kvartalsrapport avseende fjärde kvartalet år 2020. Denna innefattar bland annat en uppföljning avseende grunduppdraget utifrån målgruppens, medarbetarens och verksamhetens perspektiv, kritiska kvalitetsfaktorer, måluppföljning samt ekonomisk uppföljning. Socialnämndens presidium beskriver vid intervju att man på månatlig basis får rapportering avseende exempelvis antalet placerade barn och unga fördelat på typ av placeringsform. Månadsvis rapporteras även ekonomisk uppföljning.

I granskningen ges uttryck för att Gislaveds kommun har en relativt hög andel barn och unga placerade enligt tvångslagstiftningen LVU, i förhållande till placeringar enligt socialtjänstlagen. Enligt uppgift från intervjuade har inga närmare analyser avseende tänkbara orsaker till detta genomförts.

¹² Ett hem som föreslås som familjehem och stöttas av annan verksamhet än kommunen

I det material som vi inom ramen för granskningen tagit del av kan vi inte utläsa att nämnden, utöver att följa kostnadsutveckling och verksamhetsvolym, följer upp insatsernas resultat och effekter på en aggregerad nivå.

Bedömning

Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?

Delvis.

Vi kan konstatera att socialnämnden har en kontinuerlig uppföljning avseende kostnader och volymer i form av exempelvis antalet placerade individer. Ingen systematisk uppföljning avseende insatsernas resultat och effekter har dock kunnat spåras.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun genomfört en granskning av placerade unga och barn. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll vad gäller placeringar av barn och unga i hem för vård eller boende och i familjehem.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi socialnämnden:

- Att säkerställa att arbetet med översyn av rutindokument fortskrider och att de reviderade rutinerna implementeras i verksamheten så att de utgör styrning och stöd i arbetet.
- Att hitta former för systematisk uppföljning avseende placeringar, då detta kan leda till än bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfrågor	Bedömning
Finns dokumenterade riktlinjer och rutiner i linje med lagstiftningens krav avseende uppföljning av enskilda placeringar?	Delvis Socialnämnden utgår från de stödmaterial som finns framtagna på nationell nivå som konkretiserar lagens krav på uppföljning av enskilda placeringar. De rutindokument som vi inom ramen för granskningen tagit del av visar till viss del på dokumenterade rutiner rörande uppföljning, främst i form av hänvisning till lagstiftning och Socialstyrelsens allmänna råd. Användandet av befintliga rutindokument som rör handläggningen inom den sociala barn- och ungdomsvården uppfattas vara begränsat mot bakgrund av bland annat otydlighet i var den senaste versionen finns att hitta. Vi ser därför positivt på att det pågår ett arbete med att se över rutinerna i syfte att säkerställa att dessa hålls samlade och uppdaterade.
Upprättas individuellt utformade vård- och genomförandeplaner som tydliggör det enskilda barnets/den unges behov och hur vården ska genomföras?	Delvis Vår aktgranskning visar på god förekomst av vård- och genomförandeplaner i de granskade ärendena. Mot bakgrund av vad som framkommer i granskningen avseende utmaningar i att upprätta kvalitativa och individuellt utformade planer är vår bedömning att socialnämnden behöver

säkerställa att förbättringsarbetet på detta område fortgår. Det är av vikt inte minst utifrån att upprättade planer ska ligga till grund för uppföljning av placeringen och barnets/ungdomens situation och utveckling.

Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden av fortsatt vård sker minst var sjätte månad?

Ja

Samtliga granskade ärenden innehåller uppgifter som visar på en efterlevnad till lagstiftningens krav på att överväganden om behov av fortsatt vård sker minst var sjätte månad. Utifrån genomförda intervjuer är vår uppfattning att det finns arbetssätt som stödjer kontroll av att överväganden sker inom lagstadgad tidsgräns.

Finns en efterlevnad till lagstiftningens krav på överväganden av om det finns skäl för att ansöka om överflyttning av vårdnad?

Ja

I erhållet och granskat material kan vi se att överväganden avseende om det finns skäl till att ansöka om överflyttning av vårdnad skett i fyra av fem ärenden. I det femte beskrivs att inget övervägande har hanterats av utskottet, men att ett beslut om stadigvarande placering har fattats och att hanteringen av övervägandet sannolikt hamnat tillsammans med detta.

Enligt intervjuade är arbetet med frågan om överväganden om vårdnadsöverflytt mer levande idag än det tidigare varit och en genomgång av samtliga ärenden ska ha skett under 2020, vilket vi ser positivt på. Vi kan också i socialnämndens handlingar se att ärenden avseende överflyttning av vårdnad hanterats vid nämndens sammanträde i januari 2021.

Skер någon egenkontroll inom området, exempelvis avseende efterlevnaden till lagens krav om upprättande av vård- och genomförandeplaner, överväganden av fortsatt vård samt överflyttning av vårdnad?

Delvis

Det sker inte några systematiska kontroller avseende efterlevnaden till lagens krav avseende vård- och genomförandeplaner samt överväganden om behov av fortsatt vård respektive vårdnadsöverflyttningar. Samtidigt konstaterar vi att det inte noterats några väsentliga brister på dessa områden som kan motivera att särskilda kontroller anses vara nödvändiga. Nämnden har däremot i sin internkontrollplan för år 2021 inkluderat området delaktighet, vilket vi - mot bakgrund av IVO:s påtalanden om brister på området - ser som positivt.

Vår bedömning är att månatliga ärendegenomgångar där gruppledare och

handläggare går igenom samtliga ärenden ger förutsättningar för en god intern kontroll i ärendehantering. Vi ser positivt på att det pågår ett arbete med att ta fram checklistor för vad som ska kontrolleras vid dessa genomgångar, då det kan ge ökade förutsättningar för en likvärdig hantering i syfte att säkerställa rättssäkerhet och verksamhetens kvalitet.

Sker en tillfredsställande uppföljning på aggregerad nivå vad gäller kostnadsutveckling samt insatsernas resultat och effekter?

Delvis

Vi kan konstatera att socialnämnden har en kontinuerlig uppföljning avseende kostnader och volymer i form av exempelvis antalet placerade individer. Ingen systematisk uppföljning avseende insatsernas resultat och effekter har dock kunnat spåras.

2021-12-15

Carl-Magnus Stenehav

Erika Brolin

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

[Kommunens dnr:KS.2022.3]

Nominering: Fritid och Folkhälsonämnden

Sverigedemokraterna nominerar Peter Gustavsson till
ledamot i Fritid och Folkhälsonämnden.

Med vänlig hälsning

[Kommunens dnr:KS.2022.3]

Nominering: Fritid och Folkhälsonämnden

Sverigedemokraterna nominerar Peter Gustavsson till
ledamot i Fritid och Folkhälsonämnden.

Med vänlig hälsning

[Kommunens dnr: KS.2022.3]

Hestra, 2022-01-25

Avsägelse:

Härmed avsäger jag mig uppdrag; kommunfullmäktige och dess ledamot i Vänsterpartiet.

Abirina Silva
Vänsterpartiet

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i förskolan

Gislaveds kommun

November 2021

Amanda Alkemark

Kim Ivarsson

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun genomfört en granskning av systematiskt kvalitetsarbete i förskolan. Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta **i allt väsentligt** sker med tillräcklig intern kontroll. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning	
Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	Ja	
Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	Ja	
Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis	
Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?	Ja	
Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering?	Delvis	
Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?	Ja	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på både enhetsnivå och huvudmannanivå i högre utsträckning omfattar verksamhetens förutsättningar, samt att dokumentationen på huvudmannanivå innefattar variationer och skillnader mellan enheter. Detta för att ge nämnden en mer uppdaterad, samlad och jämförbar bild av verksamheten i förskolan samt skapa bättre förutsättningar för såväl verksamheten som nämnden att fatta beslut om eventuella insatser i förskolan.
- säkerställa att rutinbeskrivning för synpunkts-/klagomålshantering uppdateras utifrån befintlig lagstiftning och att anvisningar för hur klagomålshantering ska hanteras internt tydliggörs.

Innehållsförteckning

Inledning	4
Granskningsresultat	6
Planering av utbildningen	6
lakttagelser	6
Bedömning	8
Dokumentation av kvalitetsarbetet på enhetsnivå	8
lakttagelser	8
Bedömning	9
Dokumentation av kvalitetsarbetet på huvudmannanivå	9
lakttagelser	9
Bedömning	11
Nämndens uppföljning av utbildningen	11
lakttagelser	11
Bedömning	13
Klagomålshantering	13
lakttagelser	13
Bedömning	14
Åtgärder vid identifierade brister	15
lakttagelser	15
Bedömning	17
Samlad bedömning	18
Rekommendationer	18
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	19

Inledning

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden (huvudmannen) ska kontinuerligt och långsiktigt arbeta för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. Detta ska ske inom ramen för ett systematiskt kvalitetsarbete som regleras i skollagen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska ske på både enhetsnivå och huvudmannanivå.

I förskolans läroplan framgår att utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

I utbildningen ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden. Utbildningen i förskolan ska planeras och genomföras på ett sådant sätt så att den främjar barnens utveckling, hälsa och välbefinnande.

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid enheterna. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter

Nulägesbild ska bland annat innefatta verksamhetsresultat vid enheterna. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger enheterna, för att de ska kunna ge barnen en god verksamhet. Huvudmannen förväntas därefter analysera orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar. Utifrån analysen identifierar huvudmannen vilka förbättringsåtgärder som är nödvändiga samt vidtar dessa åtgärder. När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna har tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid enheterna, men även på uppgifter huvudmannen själv samlat in (till exempel nationell statistik, klagomålshantering, tillsyns- och granskningsrapporter och anmälningar om kränkande behandling). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete och det kvalitetsarbete som rektor tillsammans med förskollärare, övrig personal och barn genomför vid enheterna.

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

1. Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen? (Planeringen ska peka ut hur arbetet ska genomföras, följas upp och utvärderas)
2. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå? (Dokumentationen ska visa på vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt på enhetsnivå)
3. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå? (Dokumentationen ska visa på vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt på huvudmannanivå)
4. Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt? (Följa upp och utvärdera insatsernas effekter)
5. Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering? (Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen)
6. Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Revisionsfråga 2, 3 och 5 utgör grund för bedömning av ändamålsenlighet.

Revisionsfråga 1, 4 och 6 utgör grund för bedömning av intern kontroll.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

För samtliga revisionsfrågor:

- 6 kap. 6 § Kommunallagen
- Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet
- För revisionsfråga 1: 4 kap. 3 § Skollagen
- För revisionsfråga 2 och 3: 4 kap. 6 § Skollagen
- För revisionsfråga 4: 4 kap. 3 § Skollagen
- För revisionsfråga 5: 4 kap. 8 § Skollagen
- För revisionsfråga 6: 4 kap. 3 § Skollagen

Avgränsning

Granskningen avser förskola och i huvudsak år 2021.

Metod

Dokumentgranskning av styrande och stödjande dokument för systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå och enhetsnivå (urval), till exempel

verksamhetsplaner och dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. I detta ingår lokal och nationell statistik rörande förskola avseende förutsättningar för verksamhetens genomförande på huvudmanna- och enhetsnivå.

Genomgång av nämndens sammanträdesprotokoll under perioden 2020-10 - 2021-09.

Intervjuer med förvaltningschef, verksamhetschef förskolan, rektorer inom förskolan, förskollärare och nämndens presidium. Sammanlagt har 13 personer intervjuats inom ramen för granskningen.

Rapporten har sakgranskats av de intervjuade.

Granskningsresultat

Planering av utbildningen

Revisionsfråga 1: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

lakttagelser

Övergripande om det systematiska kvalitetsarbetet

Barn- och utbildningsnämnden har 2020-12-15 § 116 antagit *Årshjul barn- och utbildningsnämnden 2021* för arbetet 2021. Årshjulet anger när redovisning av olika delar av nämndens verksamheter ska åiterrapporteras, och datum och deadlines inför sammanträdes framgång. Exempel på redovisningar som framgår av årshjulet är:

- Kvalitetsdialog: resultat och utveckling
- Huvudmannens analys av resultat förskola/skola och utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse
- Uppföljning och redovisning av årshjul

Vidare finns dokumentet *Ledaråret för det systematiska kvalitetsarbetet*, ej daterat, där ytterligare aktiviteter inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet framgår. Dokumentet är gemensamt för samtliga skolformer. I dokumentet framgår när de fyra uppföljningstillfällena U1, U2, U3 och U4 ska genomföras, samt deadline för huvudmannens kvalitetsrapport. Huvudmannens kvalitetsrapport togs fram första gången för läsåret 2019/2020 och uppges av intervjuade vara ett komplement till de fyra uppföljningstillfällena som finns inom ramen för kommunens ordinarie styrmodell. Detta för att säkerställa en mer ingående och tydlig uppföljning och analys av verksamheten kopplad till Skollagen och läroplanen. Kvalitetsrapporten ska enligt ledaråret vara klar 31 oktober, detta för att kunna fungera som underlag till nämndens årliga planeringsdirektiv som fastställs i december.

Planering av verksamheten

Enligt intervjuer så utgår verksamhetens planering utifrån den övergripande *Strategi för barn- och utbildningsnämndens verksamheter*, antagen av barn- och utbildningsnämnden 2018-06-18 § 57. Strategin bygger på fyra fokusområden: inkluderande och tillgängliga lärmiljöer; digital kompetens i framkant; språkutvecklande arbetssätt; och samverkan med omgivande samhälle.

Vidare utgår planeringen från nämndens årliga planeringsdirektiv som är det övergripande och överordnade styrdokumentet för respektive nämnd i Gislaveds kommun. I planeringsdirektivet fastställs nämndens grunduppdrag, ekonomisk fördelning, kritiska kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och eventuella uppdrag till förvaltningen. Verksamhetschefer medverkar vid två planeringsdagar med nämnden inför att planeringsdirektivet beslutas.

I *Planeringsdirektiv 2021 - Nämnd*, antaget av barn- och utbildningsnämnden 2021-01-24 § 1, framgår i enlighet med kommunens övergripande styrmodell nämndens

kritiska kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna kopplas samman med olika områden i Skollagen och vid varje kvalitetsfaktor framgår när området ska följas upp: vid U1, U2, U3 eller U4. I planeringsdirektivet för 2021 framgår ett uppdrag från kommunfullmäktige om att minska barngruppernas storlek i förskolan. Uppdraget innefattar att utreda möjligheterna för en minskning av barngruppernas storlek i förskolan i syfte att skapa utrymme för det pedagogiska innehållet och ge förutsättningar för barnen att nå godkända resultat i skolan. Utredningen ska göras ur ett pedagogiskt, organisatoriskt, ekonomiskt, personal- och lokalförsojningsperspektiv, och ska återrapporteras 2021-12-31. I planeringsdirektivet framgår vidare att vid ökade krav på mindre barngrupper i förskolan kommer lokalbehovet att öka ytterligare utöver effekten av befolkningsutvecklingen. Det framgår också ett mål om att säkerställa att barnens och elevernas undervisning bedrivs av behöriga förskollärare. I planeringsdirektivet framgår vidare att nuvarande satsning för att stärka barns språkutveckling i förskolan föreslås stärkas och att för att möjliggöra för de barn som går på någon av de förskolor där alla barn talar ett annat modersmål än svenska och för att kvalitetssäkra språkutvecklingen för de barn som inte möter det svenska språket i den utsträckning de behöver innan de börjar förskoleklass, finns behov av en översyn, likt den skolomorganisation som beslutats av nämnden.

I intervjuer framgår att planeringen av verksamhetsåret på verksamhetsnivå påbörjas i samband med rektorernas utvecklingsdag i slutet på vårterminen där barn- och utbildningschefen informerar om vilka politiska prioriteringar som finns. Även nämndens planeringsdirektiv för kommande år behandlas. Förskoleverksamheten har en ledningsgrupp där rektorer från förskolan tillsammans med verksamhetschef för förskolan ingår. Ledningsgruppen beskrivs som ett viktigt forum där frågor specifika för förskolan kan diskuteras och behandlas.

Planeringen förmedlas till rektorer och arbetslag, och rektor dokumenterar sedan respektive skolområdes/enhets planering i en så kallad SKA-P¹ i digitalt verksamhetssystem. Strukturen med framtagande av SKA-P infördes våren 2021 och både intervjuade rektorer och förskollärare framhåller att detta förtydligat den övergripande planeringen. Planeringarna samlas inte in av förvaltningen, men uppges i intervjuer följas upp genom att rektor vid varje uppföljningstillfälle kopplar genomförda aktiviteter till områdena som finns i SKA-P:n och diskuterar detta med verksamhetschefen för förskolan. Utifrån de utvecklingsområden som sedan framkommer vid de olika uppföljningstillfällena planeras verksamheten även löpande, på enhets- såväl som huvudmannanivå. Vidare framgår av intervjuer att det på avdelningsnivå på förskolan hålls planeringsmöten varje vecka där verksamheten planeras utifrån vad som löpande framkommer i arbetet. Vid planering av arbetet med avdelningsnivå uppges intervjuade att det finns stöttning att få av specialpedagoger.

¹ SKA-planering

Rektorernas utvecklingsdagar som hålls gemensamt för alla skolformer uppges i intervjuer också vara ett sätt att planera verksamheten utifrån de olika utvecklingsområden som tidigare identifierats.

En del i planeringen uppges också vara det som kallas *Utblick* inför kommande budgetår. Utblicken syftar till att ta fram en bild av de möjligheter och utmaningar som kommunen förväntas möta och som påverkar hur kommunen behöver arbeta för att möta framtiden. I *Utblick 2023 - Nämnd*, fastställd av nämnden 2021-09-07 § 76, återfinns bland annat omvärldsanalys samt nämndens framtida utmaningar och utvecklingsbehov samt en lokalresursplanering 2023-2032. Intervjuade uppges att *Utblick* är en viktig del just avseende planering av lokaler, något som anges varit utmanande för förskolan där enheter haft olika standard. Även i *Utblick 2022 - Nämnd* inklusive lokalresursplanering, fastställd av nämnden 2020-11-03 § 87 framgår att vid ökade krav på mindre barngrupper i förskolan kommer lokalbehovet att öka ytterligare utöver effekten av befolkningsutvecklingen. Fullmäktiges uppdrag om att utreda möjligheterna för mindre barngrupper som framgår i *Planeringsdirektiv 2021 - Nämnd* omnämns inte i *Utblick 2022* eller *Utblick 2023*. Vid sakavstämning förklaras detta med att uppdraget ska vara klart i december 2021. Det framgår i intervjuer samt i *Planeringsdirektiv 2021 - Nämnd* att en fortsatt utbyggnad av verksamhetslokaler inom såväl förskola som skola för att ersätta tillfälliga paviljonglösningar och lokaler med låg standard planeras.

Bedömning

Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Ja.

Planering av utbildningen utgår från nämndens övergripande strategi, nämndens årliga planeringsdirektiv samt de analyser som görs vid varje uppföljningstillfälle och de utvecklingsområden som identifierats. Planering sker sedan även på områdes-/enhetsnivå där rektor tar fram en SKA-planering, samt även löpande på förskolornas avdelningsnivå.

Dokumentation av kvalitetsarbetet på enhetsnivå

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

lakttagelser

Rektors dokumenterade uppföljningar och analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet utgår från de fyra uppföljningstillfällen som framgår av *Ledaråret för det systematiska kvalitetsarbetet*, som beskrivits i föregående revisionsfråga. I dokumentet framgår inte vilka organisatoriska nivåer som berörs av uppföljningen. Att strukturen innefattar enhetsnivå samt huvudmannanivå framkommer i intervjuer.

Rektorernas dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet sker i det digitala ledningssystemet Stratsys. Förskollärarna dokumenterar sina analyser i systemet Vklass. Det finns dokumenterad lathund för hur dokumentationen av det systematiska

kvalitetsarbetet i förskolan går till: *Rutiner lathundar Vklass - förskolan*, reviderad 2021-09-09.

Varje uppföljningstillfälle har specifika områden som ska följas upp och dokumenteras, i enlighet med det som framgår i nämndens övergripande planeringsdirektiv samt eventuell ytterligare uppföljning som framgår i rektors SKA-P. De enhetsspecifika rapporter vi har tagit del av följer samma struktur och har liknande omfattning.

Intervjuade rektorer och förskollärare framhåller att det är tydligt vad som ska rapporteras och dokumenteras när, och att strukturen även framgår tydligt i det digitala systemet där dokumentationen sker. Stöd för dokumentationen uppges finnas i form av kortare instruktionstexter till varje avsnitt. Förekomsten av ytterligare dokumenterat analysstöd varierar mellan enheterna, men intervjuade framhåller att stöd kan erhållas av rektor eller specialpedagog.

Det dokumenterade kvalitetsarbetet på enhetsnivå som vi tagit del av innefattar bland annat uppgifter om arbetet med trygghet, lärande och centrala förutsättningar. Förekomsten av redovisning av enhetens andel behöriga lärare varierar i erhållna enhetsrapporter. Enheternas förutsättningar utifrån socioekonomi framgår inte. I rapporterna framgår att enheterna arbetar med lärmiljön, och i samband med redovisning av arbetet med lärmiljöerna berörs lokaler och utemiljöer mer eller mindre explicit.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

Ja.

Enheterna dokumenterar sitt kvalitetsarbete i digitala stödsystem vid de fyra uppföljningstillfällena som framgår av den övergripande strukturen för kvalitetsarbetet. Uppföljningen innefattar bland annat trygghet och lärande. Vi anser att dokumenterad uppföljning av centrala förutsättningar i enheternas rapporter kan tydliggöras ytterligare.

Dokumentation av kvalitetsarbetet på huvudmannanivå

Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?

Iakttagelser

Liksom på enhetsnivå utgår huvudmannens uppföljning och analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet från de fyra uppföljningstillfällena som framgår av *Ledaråret för det systematiska kvalitetsarbetet*, som redogjordes för i revisionsfråga 1. Utöver dessa fyra tillfällen sammanfattar huvudmannen även verksamheten i alla skolformer i slutet av läsåret i *Huvudmannens kvalitetsrapport*. Rapporten togs fram första gången för läsåret 2019/2020 för att tydligt samla den kvalitetsuppföljning som i första hand är kopplad till utbildningsväsendets statliga uppdrag.

Som redogjorts för i revisionsfråga 1 framgår i nämndens strategi² att utbildningsverksamheten i Gislaveds kommun utgår från fyra fokusområden: inkluderande och tillgängliga lärmiljöer; digital kompetens i framkant; språkutvecklande arbetssätt; och samverkan med omgivande samhälle. I nämndens planeringsdirektiv för 2021³ framgår i enlighet med kommunens övergripande styrmodell nämndens kritiska kvalitetsfaktorer och faktorerna kopplas samman med olika områden i Skollagen. Vid varje kvalitetsfaktor framgår när området ska följas upp: vid U1, U2, U3 eller U4. Varje uppföljning utgår också från ett målgruppsperspektiv, ett medarbetarperspektiv och ett verksamhetsperspektiv där en övergripande analys av dessa tre perspektiv presenteras. I *Uppföljning 1 2021*, beslutad av barn- och utbildningsnämnden 2021-04-06 § 37, presenteras till exempel aktiviteter inom öppna förskolan under målgruppsperspektivet; generell personalbrist delvis till följd av corona under medarbetarperspektivet; och gemensam satsning på språkutveckling i alla skolformer under verksamhetsperspektivet.

Vid de fyra uppföljningstillfällena samlar verksamhetschefen för förskolan ihop den dokumentation som varje rektor gjort på enhetsnivå, och sammanställer detta i en specifik rapport för förskolan. Intervjuade framhåller att dessa skolformsspecifika rapporter fungerar som ett internt arbetsmaterial, och används sedan som underlag för de övergripande rapporter som barn- och utbildningschefen tar fram vid varje uppföljningstillfälle. De övergripande rapporterna behandlar samtliga skolformer och är det som presenteras för nämnden. I verksamhetschefens arbetsmaterial för förskolan presenteras förskolans verksamhet i relation till nämndens kvalitetsfaktorer.

I de övergripande rapporterna presenteras varje skolform under respektive kvalitetsfaktor. Information om lärande i förskolan presenteras bland annat i *Uppföljning 2 2021*, antagen av barn- och utbildningsnämnden 2021-09-06, där förskolornas arbete med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt framgår. I *Uppföljning 2 2021* berörs även förskolornas arbete med trygghet, och resultatet från den kommunövergripande enkät som gjorts under våren 2021 presenteras. Behörig personal i förskolan presenteras på aggregerad nivå i *Uppföljning 1 2021*. I de uppföljningsrapporter vi tagit del av ses dokumentation och uppföljning av förskolans verksamhet genomgående vid samtliga kvalitetsfaktorer. Uppföljningen och analysen görs på aggregerad nivå.

I *Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2019/2020* presenteras iakttagelser och analys kopplade till huvudmannens mål och utvecklingsområden. För förskolan presenteras resultat av värdegrundsuppdraget, huvudmannens analys av kunskapsuppdrag och värdegrundsuppdrag, samt sammanfattning och slutsatser av resultaten för kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Förskolans verksamhet presenteras vid samtliga av dessa rubriker på en övergripande nivå. Tydliga jämförelser mellan enheter görs inte.

I kvalitetsrapporten framgår även prioriterade fokus- och utvecklingsområden för 2020/2021. Områdena är gemensamma för samtliga skolformer och återfinns under

² *Strategi för barn- och utbildningsnämndens verksamheter*, antagen av barn- och utbildningsnämnden 2018-06-18 § 57

³ *Planeringsdirektiv 2021 - Nämnd*, antaget av barn- och utbildningsnämnden 2021-01-24 § 1

följande fem rubriker: inkluderande lärmiljöer; trygghet och studiero; utveckla kvaliteten i undervisningen; stärkt systematiskt kvalitetsarbete; och strategier för att öka andelen behörig personal inom samtliga skolformer.

Intervjuade upplever överlag att dokumentation och uppföljning av förskolans verksamhet och dess kvalitet är tydlig. Huvudmannens kvalitetsrapport framhålls av de intervjuade som ett bra komplement till kommunens ordinarie styrmodell för att säkerställa att dokumentation och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet är tillräcklig.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?

Delvis.

Huvudmannens dokumentation görs vid fyra uppföljningstillfällen i linje med kommunens övergripande styrmodell, samt i form av en kvalitetsrapport efter läsårets slut. Vidare görs ytterligare dokumenterad uppföljning av verksamhetens lokaler årligen i samband med den så kallade utblicken inför nästkommande budgetår.

Väsentliga delar såsom lärande, trygghet och centrala förutsättningar dokumenteras på en aggregerad nivå inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Det framgår dock inte variationer och skillnader mellan enheter vilket vi bedömer är en brist.

Vi anser att det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå kan utvecklas ytterligare, till exempel genom att enskilda enheters organisatoriska förutsättningar och arbete med trygghet framgår av upprättad dokumentation som delges nämnden. Detta skulle bidra till att ge nämnden en mer uppdaterad, samlad och jämförbar bild av verksamheten i förskolan och möjliggöra för aktiva insatser och beslut om åtgärder.

Nämndens uppföljning av utbildningen

Revisionsfråga 4: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

lakttagelser

I *Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2019/2020* framgår att det systematiska kvalitetsarbetet utgår från ett årsflöde med fyra återkommande uppföljningar U1, delårsrapport (U2), U3 och årsbokslut (U4) där barn- och utbildningsnämndens uttalade kritiska kvalitetsfaktorer (KKF) och kritiska kvalitetsindikatorer (KKI) kopplade till kunskaps- och värdegrundsuppdraget följs upp. Av intervjuer framgår att det systematiska kvalitetsarbetet är integrerat i kommunens styrmodell och ska utgöra en del av den ordinarie uppföljningen. Uppföljningarna efter denna struktur har genomförts sedan kommunfullmäktige beslutade om en ny styrmodell. Enligt de intervjuade noterades det att dessa uppföljningar inte bedömdes helt tillräckliga för att tillgodose Skollagens och Skolverkets allmänna råds krav på uppföljning inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Utifrån detta sammanställer förvaltningen från och med

läsåret 2019/2020 en kvalitetsrapport på huvudmannnivå för att komplettera befintlig uppföljning.

Som redogjorts för i tidigare revisionsfrågor går barn- och utbildningschef och verksamhetschef igenom och följer upp samtliga enheters resultat och dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet vid dessa uppföljningstillfällen. Resultaten analyseras med övriga funktioner på barn- och utbildningsförvaltningen och ligger till grund för de prioriterade utvecklingsområden och strategiska insatser som beslutats för kommande läsår.

Barn- och utbildningsnämnden genomför också kvalitetsdialoger med rektorerna en gång per läsår för att följa upp måluppfyllelse och utvecklingsområde i de olika verksamheterna. Under kvalitetsdialogerna presenterar rektor sin verksamhet för nämnden och politikerna har möjlighet att ställa frågor. Det genomförs även så kallade kontaktpolitiker dagar en gång per termin, där politiker besöker verksamheterna. I intervjuer framgår önskemål om att strukturen kring och innehållet i dessa dagar kan utvecklas ytterligare för att tydligare bidra till uppföljningen av verksamheternas kvalitet.

Vid genomgång av nämndens protokoll perioden 2020-10-20 - 2021-09-07 framgår följande uppföljningar där förskola är inkluderat:

- 2020-11-03 § 86 beslutar nämnden att godkänna *Uppföljning 3 2020*.
- 2020-11-03 § 100 godkänner nämnden *Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2019/2020*.
- 2021-04-06 § 37 beslutar nämnden att godkänna *Uppföljning 1 2021*.
- 2021-09-07 § beslutar nämnden att fastställa *Uppföljning 2 2021* med helårsprognos 2021.

Protokollsgenomgången visar att uppföljningar följer planeringen utifrån årshjulet år 2021.

I *Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2019/2020* framgår att uppföljning görs avseende organisation, mål- och utvecklingsområden, resultat av kunskapsuppdraget, resultat av värdegrundsuppdraget samt analys av kunskapsuppdraget och värdegrundsuppdraget. Förskolan har egna avsnitt i kvalitetsrapporten och följande uppföljningar avser förskolan:

- Förskolan genomförde i maj 2019 en trivselenkät. Under våren 2020 genomfördes ingen enkät för vårdnadshavare på grund av coronaviruset, men föregående års resultat visade på att vårdnadshavarna var trygga att lämna sina barn i verksamheten. Det är relativt få kränkingsanmälningar i förskolan, vilket uppges beror på att pedagoger är närvarande i både lek och styrda aktiviteter och på ett aktivt sätt kan hjälpa barnen när konflikter uppstår.
- Insatserna kring förtydligande av läroplan och det pedagogiska uppdraget har ökat förskollärares och barnskötarens insikt om sitt uppdrag men uppges också ha lett till större intresse och förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet. Under våren har rektorer, teamchef, utvecklingsstrateg och IKT-pedagog, arbetat med att utveckla

verksamheternas uppföljning och dokumentation av barns utveckling och lärande i Vklass, vilket sedan blir en del av deras kvalitetsarbete. Att få ingå i SKUA (Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) har gett förskollärare och barnskötare en metod för kvalitativ undervisning.

Som redogjorts för i föregående revisionsfråga får nämnden uppföljning av behörig personal i förskolan på aggregerad nivå i *Uppföljning 1 2021*. I *Uppföljning 2 2021* ges information om lärande i förskolan samt förskolornas arbete med trygghet, och resultatet från den kommunövergripande enkät som gjorts under våren 2021 presenteras också i *Uppföljning 2 2021*.

I *Uppföljning 2 2021* kommenteras fullmäktiges uppdrag till nämnden om att minska barngruppernas storlek i förskolan: i rapporten framgår att vid jämförelse över tid, åren 2016 - 2019 mellan Gislaveds kommun och riket, syns att barngruppernas storlek har minskat och Gislaveds kommun har generellt sett mindre barngrupper än snittet i riket. Statistik presenteras uppdelat på total, 1-3 år och 4-5 år.

Bedömning

Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Ja.

En regelbunden uppföljning av verksamheten i förskolan sker i form av fyra återkommande uppföljningar U1, delårsrapport (U2), U3 och årsboslut (U4). De formella uppföljningarna kompletteras med kvalitetsdialoger mellan nämnd och rektorer. Sedan läsåret 2019/2020 görs även en årlig sammanställd uppföljning i form av huvudmannens kvalitetsrapport för att komplettera kommunens ordinarie uppföljningsmodell. Kvalitetsrapporten innehåller verksamhetsspecifik redovisning där förskolan utgör egna avsnitt. Uppföljningen innehåller bland annat organisatoriska förutsättningar på aggregerad nivå, information om kunskapsuppdraget, trygghetsarbetet samt analys.

Klagomålshantering

Revisionsfråga 5: Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering?

lakttagelser

Rutinbeskrivning för synpunkts-/klagomålshantering inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter är upprättad 2011-08-10 och är riktad till medborgare som önskar inkomma med klagomål. I rutinen framgår att klagomål och synpunkter i första hand bör lämnas till personal eller rektor/förskolechef på berörd förskola eller skola. Om det inte löser problemet eller om kontakten upplevs som för känslig eller om synpunkten är av mer omfattande eller övergripande karaktär att den inte kan lösas på den enskilda enheten kan man vända sig till barn- och utbildningsförvaltningen. Uppgifter följer därefter hur medborgare kan komma i kontakt samt har rätt att vara anonym. Information ges om att synpunkter registreras och blir en allmän handling. Hänvisning görs till den gamla Personuppgiftslagen (PUL) och inte till nu gällande dataskyddsförordning (GDPR).

Av intervjuer framgår att det även finns en kommuncentral hantering av inkomna klagomål som utgörs av ett webbformulär på kommunens hemsida. Intervjuade uppger att det är den centrala plattformen som ofta hänvisas till när synpunkter eller klagomål inkommer.

Det framgår vidare att det på enhetsnivå ibland är otydligt vad distinktionen är mellan fråga och synpunkt/klagomål, och vad som ska sammanställas och rapporteras in. Befintlig rutinbeskrivning är enligt de intervjuade i behov av revidering. Rektor sammanställer inkomna synpunkter/klagomål terminsvis och överlämnar till förvaltningen. Vidare framgår i intervjuer att klagomål kan behandlas vid ledningsgruppens möten och att den uppföljning som görs till nämnden även ges till förskolans ledningsgrupp.

I barn- och utbildningsnämndens årshjul 2021 framgår att klagomålshantering/skolplikt inklusive frånvaro/kränkande behandling/antal skolinspektionsärenden ska redovisas till nämnden i februari och augusti/september. Den terminsvisa sammanställningen kan ses i protokollgenomgång: 2021-02-15 och 2021-09-07. Uppföljningen innehåller en sammanställning av anmälan om kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier, klagomålshantering, anmälda ärenden till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet samt skolplikt. Redovisningarna omfattar höstterminen 2020 och vårterminen 2021. Sammanställning av kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier redovisas per förskoleområde och en förvaltningsövergripande analys görs för förskolan.

I intervjuer framgår även att inkomna klagomål kan behandlas löpande på nämndsammanträden.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering?

Delvis.

Det finns en upprättad rutinbeskrivning för synpunkts-/klagomålshantering. Rutinen är riktad till medborgare som önskar inkomma med klagomål. Rutinen är upprättad 2011 och behöver uppdateras med hänvisningar till befintlig lagstiftning. Vi anser att befintlig rutin kan kompletteras med praktiska anvisningar om hur klagomålshandlingen ska hanteras internt. Granskningen indikerar att det finns viss otydlighet avseende definitionen av klagomål samt systematik i insamling och uppföljning.

Vi bedömer att nämnden säkerställer en intern kontroll avseende klagomålshantering då uppföljningar gjorts under det senaste året i enlighet med upprättat årshjul.

Åtgärder vid identifierade brister

Revisionsfråga 6: Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

lakttagelser

I intervjuer lyfts exempel på åtgärder utifrån identifierade brister enligt nedanstående.

- Nämnden har ett politiskt mål om att två av tre lärare i förskolan ska vara behöriga.
- Det sker en omstrukturering av förskolor där mindre förskolenheter läggs ner och en större central förskola är under byggnation.
- Löpande diskussioner i rektorsgruppen om åtgärder för att minska barngrupperna.

Praktiska insatser eller åtgärder kopplade till målet om lärarbehörighet uppges av intervjuade inte ha fattats av nämnden.

I *Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2019/2020*, beslutad av nämnd 2020-11-03 § 100, framgår planerade fokus- och utvecklingsområden för att nå ökad måluppfyllelse läsåret 2020/2021. Områdena är av övergripande karaktär.

I *Uppföljning 2 2021* (delårsrapport 2), beslutad av barn- och utbildningsnämnden 2021-09,07 § 75, framgår att följande kritiska kvalitetsfaktorer visar brister som kan kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet.

- Lärande och resultat (bedöms rött). Barns/elevs utveckling i lärandet och godkända resultat. Alla elever ska utvecklas till sin maximala potential.
- Trygghet (bedöms gul). Barns/elevs och vårdnadshavares upplevelse av trygghet i verksamheterna.
- Delaktighet (bedöms gul). Barns/elevs inflytande och delaktighet, bl.a. avseende möjligheten att påverka undervisningen.
- Behörig och kompetent personal (bedöms rött). Lärare med lärarlegitimation och rätt behörighet för de ämnen de undervisar i samt kompetent personal för övriga befattningar i förskola och skola.

Till varje kvalitetsfaktor finns en kommentar till utfall där orsaker till resultat beskrivs samt hur enheterna arbetar kring respektive fråga. Tydlig analys och åtgärder för att nå måluppfyllelse saknas. I slutet av *Uppföljning 2 2021* framgår en sammanställning av sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten. Redogörelsen innehåller en beskrivning av aggregerade utmaningar utifrån uppföljningen och framtida utmaningar och utvecklingsbehov. Vissa åtgärder i uppföljningsrapporten framgår utifrån redovisning av måluppfyllelse:

- Bristen på behörig personal är störst inom förskola och fritidshem. En plan för kompetensförsörjning ska tas fram. Andelen av de heltidsanställda som har förskollärlärolegitimation är, enligt Skolverkets senaste statistik som avser hösten 2020, 42 % mot rikets 44 %. Kommunens mål är att 66 % av dem som arbetar i förskolans verksamhet ska ha förskollärlärolegitimation. De flesta förskolor har

utbildade förskollärare men inte på alla avdelningar. På några områden är det flera pensionsavgångar på gång under de närmaste åren.

- Metoder för att öka antalet förskollärare behöver ses över ur ett kommunövergripande perspektiv. Åtgärder som kan göras är att försöka utveckla möjligheten att studera på halvfart och kunna arbeta samtidigt.
- En fortsatt utbyggnad av verksamhetslokaler inom såväl förskola som skola för att ersätta tillfälliga paviljonglösningar och lokaler med låg standard planeras.
- Arbetet med att skapa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer på förskolor och grundskolor ska fortsatt vara ett prioriterat utvecklingsområde.
- Uppföljning görs av att barn och elevers särskilda stöd tillgodoses och effekter av dessa.
- Arbetet med att skapa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer på alla förskolor och grundskolor ska fortsatt vara ett prioriterat utvecklingsområde.

I intervjuer framgår att enheternas målsättningar har skiftat mellan åren vilket gjort det svårare för förskolorna att arbeta långsiktigt med målsättningar. Det framgår också utvecklingspotential avseende återkoppling när måluppfyllelse och aktiviteter rapporterats in, och att återkoppling och kommunikation skulle kunna stärkas för att öka förståelsen för bakgrunden till de olika uppdragen samt underlätta att se helheten i det systematiska kvalitetsarbetet.

I protokollsgenomgång under perioden 2020-10 - 2020-09 ses ytterligare beslut som berör förskolan, utöver beslut om uppföljningsrapporter. Nedan följer exempel på sådana beslut:

- Vid sammanträde 2020-11-03 § 85 beslutar nämnden att anta *Skolstrukturplan 2020*. Planens syfte är att skapa goda planeringsförutsättningar avseende framtida lokalbehov i nämndens verksamheter. Skolstrukturplanen samspelar med de lokalbehov som redovisas i *Utblick 2022* bilaga "Lokalresursplanering" och med lokalresursgruppens redovisning av lokalbehov.
- Vid sammanträde 2020-11-03 § 87 beslutar nämnden att fastställa *Utblick 2022* inklusive lokalresursplanering.
- Vid sammanträde 2020-11-03 § 91 beslutar nämnden att uppdra till barn- och utbildningsförvaltningen att ytterligare utreda differentierad barnomsorgsavgift i flera steg, där man tydligt visar ekonomisk konsekvens samt hur det skulle påverka antal personal.
- Vid sammanträde 2020-11-03 § 94 beslutar nämnden att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen om god utemiljö i förskolan. I motionen föreslås att fastighets- och servicenämnden får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden och barn- och utbildningsnämnden ta fram förslag till en likvärdig nivå på utemiljön för förskolor i Gislaveds kommun.
- Vid sammanträde 2021-06-15 § 59 beslutar nämnden att anta *Skolstrukturplan 2021*.
- Vid sammanträde 2021-09-07 § 76 beslutar nämnden att faställa *Utblick 2023* inklusive lokalresursplanering 2023-2032.

Beslut såsom justering av barnomsorgsavgifter och bidragsbelopp förskola samt resursfördelningsmodell 2021 kan också ses i protokollsgenomgång.

Bedömning

Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Ja.

Protokollsgenomgång visar att nämnden fattat beslut avseende åtgärder för förskolan kopplade till iakttagelser som framkommer i det systematiska kvalitetsarbetet, bland annat antagande av skolstrukturplan och en fortsatt planering av utbyggnad av verksamhetslokaler.

Av kvalitetsrapporter framgår övergripande fokus/utvecklingsområden för verksamhetsåret. I delårsrapport framgår kommentarer till måluppfyllelsen och i vissa fall åtgärder som ska vidtas. Kopplingen mellan identifierade behov och vidtagna åtgärder samt förväntade effekter av åtgärder kan tydliggöras för att underlätta uppföljning.

Nationell statistik avseende behörighet i förskolan visar en brist på behörig personal i Gislaveds kommun samt att det finns skillnader mellan enheterna avseende detta. En åtgärd som identifierats är att upprätta kompetensförsörjningsplan men det saknas ytterligare tydliga åtgärder/insatser för att till exempel säkerställa en likvärdig tillgång till behörig personal på enheterna.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun genomfört en granskning av systematiskt kvalitetsarbete i förskolan. Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta **i allt väsentligt** sker med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på både enhetsnivå och huvudmannanivå i högre utsträckning omfattar verksamhetens förutsättningar, samt att dokumentationen på huvudmannanivå innefattar variationer och skillnader mellan enheter. Detta för att ge nämnden en mer uppdaterad, samlad och jämförbar bild av verksamheten i förskolan samt skapa bättre förutsättningar för såväl verksamheten som nämnden att fatta beslut om eventuella insatser i förskolan.
- säkerställa att rutinbeskrivning för synpunkts-/klagomålshantering uppdateras utifrån befintlig lagstiftning och att anvisningar för hur klagomålshandlingen ska hanteras internt tydliggörs.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	Ja	
2. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	Ja	
3. Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis	
4. Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?	Ja	
5. Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering?	Delvis	
6. Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?	Ja	

2021-11-17

Carl-Magnus Stenehav

Amanda Alkemark

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gislaveds kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-06-03. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport: Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i förskolan

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gislaveds kommun har PwC genomfört en granskning av systematiskt kvalitetsarbete i förskolan. Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan och att detta sker med tillräcklig intern kontroll. Efter genomförd granskning är den samlade bedömningen att barn- och utbildningsnämnden inte helt säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom förskolan men att detta i allt väsentligt sker med tillräcklig intern kontroll. Följande revisionsfrågor ligger till grund för bedömningen.

- Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?
- Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?
- Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?
Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?
- Säkerställer nämnden att det finns ändamålsenlig klagomålshantering?
- Vidtar nämnden åtgärder vid brister som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

I granskningen lyfts bl.a. följande rekommendationer för barn- och utbildningsnämnden att vidta:

- Säkerställa att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på både enhetsnivå och huvudmannanivå i högre utsträckning omfattar verksamhetens förutsättningar, samt att dokumentationen på huvudmannanivå innefattar variationer och skillnader mellan enheter. Detta för att ge nämnden en mer uppdaterad, samlad och jämförbar bild av verksamheten i förskolan samt skapa bättre förutsättningar för såväl verksamheten som nämnden att fatta beslut om eventuella insatser i förskolan.
- Säkerställa att rutinbeskrivning för synpunkts-/klagomålshantering uppdateras utifrån befintlig lagstiftning och att anvisningar för hur klagomålshandlingen ska hanteras internt tydliggörs.

Revisorerna önskar ta del av de åtgärder barn- och utbildningsnämnden avser att vidta. Skriftligt svar önskas senast den 18 mars 2022. Revisionen vill inom ett år ta del av att beslutade/genomförda åtgärder har vidtagits. Revisionsrapporten bifogas.

Gislaved den 15 december 2021

För kommunens revisorer

Nena Stamenkovic
Ordförande

Kjell Claesson
Vice ordförande

Ev frågor besvaras via tel 010-212 98 45 (Carl-Magnus Stenehav)

[Kommunens dnr: KS.2022.3]

Avsägelse gällande:

Jag vill lämna mina politiska uppdrag i Barn och utbildningsnämnden samt demokratiberedningen med omedelbar verkan. På grund av personliga skäl

Josefine Dinäss

Socialdemokraterna 22-01-22

[Kommunens dnr:KS.2021.3]

Avsägelse:

Jag säger härmed upp alla samtliga uppdrag som andra ersättare i kommunfullmäktige och ordinarie ledamot fritids och folkhälsonämnden för Sverigedemokraterna.

Simon Sowa (SD)

Simon Sowa
Sverigedemokraterna

[Kommunens dnr:KS.2021.3]

Avsägelse gällande: Magdalena Holm

Jag säger härmed upp mig som ersättare i Barn- och utbildningsnämnden och ersättare i Fritid- och folkhälsonämnden.

Magdalena Holm (M)

[Kommunens dnr:KS.2021.3]

Avsägelse:

Kjell Olsson har på grund av sjukdom avlidit. Härmed avsägs samtliga kommunalt politiska uppdrag för Socialdemokraterna; ledamot i socialnämnden, ersättare i socialnämndens arbetsutskott och socialnämndens socialutskott.

[Kommunens dnr:KS.2022.6]

Fråga:

Fråga till revisionens ordförande.

På kommunfullmäktiges budgetmöte 2020 inför budgeten 2021 yrkade undertecknad följande: ”Uppdra till socialnämnden att mildra beslutspraxis i samband med biståndsbedömning och väga in t.ex. psykisk ohälsa och ensamhet som möjligt att bedöma i en biståndsansökan. Avstämningen ska ske senast till den 28 februari 2021.”

Förlorade med 21 - 20 och sju nedlagda SD röster.

Inför socialnämndens möte den

15 december 2020 lade Bengt-Ove Eriksson från Vänsterpartiet fram ett liknande yrkande med samma andemening.

Jag citerar:

” Yrkanden

Bengt-Ove Eriksson (V): att socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att införa en mera generös beslutspraxis så att t.ex. psykisk ohälsa och ensamhet beaktas vid biståndsbedömningen, att utgångspunkten för bedömningen ska vara den enskildes egen upplevelse av sin livssituation, samt att redovisning av vidtagna åtgärder ska ske till nämnden senast under mars månad 2021”

Detta yrkande vann med röstsiffrorna 8-7 då även SD röstade för förslaget.

Men enligt en rad samstämmiga uppgifter så har detta beslut inte verkställts, ett faktum som enligt min mening är uppseendeväckande.

Så min fråga till revisionens ordförande är: Hur ser revisionen på denna enligt min och andras uppfattning obstruktion av ett formellt fattat beslut?

Erik Andersson

Kommunistiska partiet

Ks §347

Dnr: KS.2021.230

I.1.4

Utbetalning av partistöd för 2022**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att partistöd för 2022 ska betalas ut till samtliga partier i kommunfullmäktige enligt beräkning daterad den 19 november 2021.

Ärendebeskrivning

Inför mandatperioden 2019-2022 gjordes en revidering av reglerna för partistöd. Dessa antogs av kommunfullmäktige den 25 oktober 2018. Partistödet betalas ut årligen i förskott vid två tillfällen varje år. Utbetalning sker i februari och augusti. Kommunfullmäktige ska årligen besluta om utbetalningen.

Lokalt partistöd ska syfta till att stärka partierna i den kommunala demokratin. Varje kommun bestämmer om partistöd ska betalas ut och hur stort det ska vara. Lokalt partistöd får bara bestå av ett grundstöd och/eller ett mandatbundet stöd. Partistödet får bara betalas ut till ett politiskt parti som är en juridisk person. Det innebär att det måste finnas en registrerad lokal partiförening som kan ta emot stödet.

Enligt reglerna för partistödet ska partierna senast den 30 juni redovisat hur partistödet har använts. Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december. Om ett parti inte lämnar in en redovisning och granskningsrapport inom föreskriven tid betalas inget stöd ut för nästkommande år.

Kommunfullmäktiges presidium behandlade den 23 september 2021 de redovisningar som hade lämnats in från partierna och kunde konstatera att samtliga partier i fullmäktige har lämnat in en redovisning enligt reglerna för partistödet. Detta meddelades fullmäktige den 28 oktober 2021.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett underlag för utbetalning av partistöd för 2022. Samtliga partiers mandat i kommunfullmäktige är idag besatta.

Beslutsunderlag

Regler för kommunalt partistöd fastställda av kommunfullmäktige den 25 oktober 2018

Beräkning av partistöd per parti för 2022 daterad den 19 november 2021

Kommunfullmäktiges presidium den 23 september 2021, §11

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 19 november 2021

Yrkanden

Evangelos Varsamis (S): att ärendet ska avgöras på dagens sammanträde.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Evangelos Varsamis (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ordförande ställer proposition på liggande förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ks §347 (forts)

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Partistöd 2022	Mandat	Partistöd grund	Partistöd mandat	Totalt	utbetalning feb	Utbetalning aug
Moderaterna	8	28 400	185 472	213 872	106 936,20	106 936,20
Centerpartiet	10	28 400	231 840	260 240	130 120,20	130 120,20
Liberalerna	2	28 400	46 368	74 768	37 384,20	37 384,20
Kristdemokraterna	2	28 400	46 368	74 768	37 384,20	37 384,20
Socialdemokraterna	13	28 400	301 392	329 792	164 896,20	164 896,20
Vänsterpartiet	1	28 400	23 184	51 584	25 792,20	25 792,20
Miljöpartiet	1	28 400	23 184	51 584	25 792,20	25 792,20
Sverigedemokraterna	7	28 400	162 288	190 688	95 344,20	95 344,20
Westbopartiet	4	28 400	92 736	121 136	60 568,20	60 568,20
Kommunistiska partiet	1	28 400	23 184	51 584	25 792,20	25 792,20
Totalt	49	284 004	1 136 016	1 420 020	710 010,00	710 010,00

Prisbasbeloppet för år 2022 = 48 300 kr **48 300**

Mandatfördelning 2019-2022

Moderaterna: 8 mandat
Centerpartiet: 10 mandat
Liberalerna: 2 mandat
Kristdemokraterna: 2 mandat
Socialdemokraterna: 13 mandat
Vänsterpartiet: 1 mandat
Miljöpartiet: 1 mandat
Sverigedemokraterna: 7 mandat
Westbopartiet: 4 mandat
Kommunistiska partiet: 1 mandat

3 § Grundstöd och mandatstöd

Bruttobelopp

Gislaveds kommun ska varje år fördela ett totalt belopp till de partier som är representerade i kommunfullmäktige som motsvarar **antalet mandat i kommunfullmäktige multiplicerat med 60 % av basbeloppet för föregående år.**

Partistödet består av ett grundstöd och ett mandatstöd.

Grundstöd

20 % av bruttobeloppet ska fördelas lika mellan de i kommunfullmäktige representerade partierna.

Mandatstöd

Differensen mellan bruttobelopp och grundstöd ska fördelas lika mellan varje mandat i kommunfullmäktige.

Bruttobeloppet	1 420 020
Grundstöd	284 004
Grundstöd per parti	28 400,40
Mandatbundets stöd =	1 136 016
Mandatbundets stöd per mandat	23 184

Ks §6

Dnr: KS.2020.181

I.2.6

Svar på motion gällande Översyn och stärkande av rutiner för att full och korrekt avsättning till pension skall ges till alla förtroendevalda**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen gällande översyn och stärkande av rutiner för att full och korrekt avsättning till pension ska ges till alla förtroendevalda ska anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Gislaveds Kommun följer "Regler för ersättning till förtroendevalda" samt antagen pensionspolicy med tillhörande anvisningar som redogör för att korrekt avsättning gällande pension ges till alla förtroendevalda. I kommunens regelverk för ersättning till förtroendevalda samt pensionspolicy och anvisningar finner man även rutiner och beslut gällande sakfrågan. Se utdrag ur "Regler för ersättning till förtroendevalda" §4 A och B samt §8 gällande Pension för kommunalråd.

§4 A. Förlorad pensionsförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättningen beräknas enligt en schablonersättning av en pensionsavgift på 4.5% av den förtroendevaldes ersättning för förlorad arbetsinkomst. Förtroendevald som kan visa att hen gör en större förlust av tjänstepension än schablonersättningen för lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB) ska anmäla detta till kommunen senast den 31 januari efterföljande år. Den förtroendevalda ersätts för den förlusten med max 30 % av den ersättning som ges för förlust av lön över 7,5 IBB. Procentsatserna följer de kommunala avtalen.

§4 B. Kommunens skyldighet

Genom betalning av årliga avgifter har kommunen uppfyllt sin lagliga skyldighet att ersätta den förtroendevalde för förlorad pensionsförmån

§ 8 Pension för kommunalråd

För kommunalråd finns särskilda bestämmelser om kommunal pension i de kommunala pensionsreglementena. Kommunfullmäktige har beslutat dels om Normalpensions-reglemente för kommunala förtroendevalda (PRF-KL) för de som tillträtt tom 2002, dels om Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF), som gäller fr.o.m. 1 januari 2003. För förtroendevalda som tillträder efter valet 2014 gäller Bestämmelserna om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) antagna av kommunfullmäktige.

Enligt pensionsanvisningar och antagen pensionspolicy har kommunen antagit PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda) att gälla från och med 2003-01-01. Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda på heltid och deltid. Med deltid avses förtroendevalda som har arvode motsvarande minst 40 procent av arvodet för kommunstyrelsens ordförande.

Förvärvsinkomster upp till 2 prisbasbelopp per år undantas från samordning genom att förvärvsinkomsten minskas med 1/12 per månad innan samordning. I övrigt ska pension och avgångsersättning beräknas och betalas ut enligt PBFs regler.

Ks §6 (forts.)

Kommunen har 2013-10-20 även antagit OPF-KL och därefter OPF-KL 18 den 2017-09-25 att gälla för alla förtroendevalda som väljs första gången i samband med valet 2014 eller senare samt för de som ej omfattats av PBF eller äldre avtal tidigare. Förtroendevald som tidigare har omfattats av PBF eller äldre reglementen kvarstår i detta system.

OPF-KL innehåller dels ett omställningsstöd dels pension. Omställningsstödet gäller för förtroendevald på heltidsuppdrag eller minst 40 %. Omställningsstödet är ett ekonomiskt tidsbegränsat stöd kombinerat med aktiva omställningsinsatser.

Pensionen gäller oavsett omfattning. Pensionsförmånerna avser avgiftsbestämd ålderspension, sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd. Pensionsavgift sätts av på de årliga kontanta ersättningarna. Vid små pensionsavgifter utbetalas detta kontant istället för att avsättas som pension. Pensionsavsättningen gäller både för nyvalda samt för omvalda fritidspolitiker.

Pensionsavgifterna inbetalas till den pensionsförvaltare som kommunen vid var tidpunkt har avtal med. Pensionsavsättningen gäller både för nyvalda samt för omvalda fritidspolitiker. Pensionsavsättningen kan som längst pågå till 75 års ålder. En förutsättning är att uppdraget har påbörjats innan 67 års ålder.

Beslutsunderlag

Motion gällande Översyn och stärkande av rutiner för att full och korrekt avsättning till pension skall ges till alla förtroendevalda, daterad den 21 oktober 2020

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 26 november 2021
Kommunstyrelsen den 8 december 2021, §344

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

[Kommunens dnr:KS.2020.]

Motion:

Motion.

Översyn och stärkande av rutiner för att full och korrekt avsättning till pension skall ges till alla förtroendevalda.

Gislaveds kommun har ett stort antal förtroendevalda fritidspolitiker.

Uppdragens storlek dessa politiker har skiljer sig åt i arvodering, och omfattningen av uppdragen varierar också över tid.

En del har ett uppdrag en kort tid, medan andra har omfattande uppdrag under många år.

Det är viktigt att korrekt ersättning utgår för såväl förlorad arbetsförtjänst samt för avsättning till pension.

Alla förtroendevalda har rätt till att bli fullt ut kompenserade för förlorad pensionsavsättning som kopplas till det politiska uppdraget.

Det är svårt att för varje enskild ledamot att räkna på och lämna in sådana underlag, det är även svårt att be sin arbetsgivare om detta, då den saknar uppgifter från kommunen.

Det finns skillnader mellan de olika avtalen på svensk arbetsmarknad.

Men de flesta avtal har en pensionsavsättning på ca 4,5% av inkomsten upp till 7,5 inkomstbasbelopp, över denna gräns är avsättningen i många avtal mångdubbelt mer.

Det är således av vikt att hänsyn tas till totalbeloppet och att inte en uträkning görs var för sig av respektive företag och kommunen för att korrekt avsättning skall kunna avsättas.

Det finns sannolikt även andra parametrar som kan vara värda att beakta i detta sammanhang.

Sverigedemokraterna yrkar på att: kommunen återkommer med ett svar om hur ett helhetsansvar skall tas för att alla förtroendevalda får en korrekt avsättning till sin pension.

kommunen ger tydlig och korrekt information kring vad som har avsatts i pension, och ser om det skall utgå avsättning med retroaktivitet.

Mattias Johansson

Sverigedemokraterna

Ks §5

Dnr: KS.2016.92

Svar på motion om kollektivavtalskrav**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen om kollektivavtalskrav, daterad den 27 april 2016, ska anses vara besvarad.

Ärendebeskrivning

Kommunistiska partiets gruppledare inkom den 27 april 2016 med en motion om:

"att påbörja en utredning kring att vid kommunala upphandlingar kräva att svenska kollektivavtal finns hos firmor och företag som levererar varor och tjänster till Gislaveds kommun"

I den beredning av ärendet som utförts av kommunstyrelseförvaltningen framkommer att det inte är förenligt med de grundläggande principerna i EU-direktiven att ställa krav på att anbudsgivare ska vara ansluten till kollektivavtal.

För att så långt det är möjligt inom upphandlingsområdet ändå kunna möta viktiga sociala hänsynstaganden har i den av fullmäktige antagna Policy för inköp och upphandling gjorts följande formulering och ställningstagande:

"att det ska ställas relevanta sociala och etiska krav vid alla inköp. Särskild hänsyn ska tas till ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet samt FN:s barnkonvention och svensk lagstiftning".

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att genom policyn tar kommunen i sitt upphandlingsarbete hänsyn till motionärens önskan så långt det är möjligt. Motionen föreslås därmed vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion om kollektivavtalskrav daterad den 27 april 2016

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 19 november 2021
Policy för inköp och upphandling antagen av kommunfullmäktige den 22 april 2021

Kommunstyrelsen den 8 december 2021, §343

Yrkanden

Fredrik Johansson (S): Bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och Fredrik Johanssons (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för kommunstyrelsens liggande förslag.
NEJ-röst för Fredrik Johanssons (S) yrkande.

Ks §5 (forts.)

OmröstningsresultatJA-röst

Carina Johansson (C)

Bengt Petersson (C)

Håkan Josefsson (C)

Anton Sjödel (M)

Jonas Ericson (M)

Emanuel Larsson (KD)

Fredrik Sveningson (L)

Mikael Kindbladh (WeP)

NEJ-röst

Fredrik Johansson (S)

Marie-Louise Dinäss (S)

Evangelos Varsamis (S)

Tommy Stensson (S)

Avstår

Mattias Johansson (SD)

Anders Gustafsson (SD)

Omröstningen utfaller med 8 JA-röster, 4 NEJ-röster och 2 ledamöter som avstår. En ledamot är frånvarande. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

2016-04-27

KS.2016.92

Motion om kollektivavtalskrav

Med stöd av gällande arbetsordning remitterar jag denna motion till kommunstyrelsen för fortsatt beredning

Niclas Palmgren
Kommunfullmäktiges ordförande

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

POSTADRESS

Gislaveds kommun
332 80 Gislaved

BESÖKSADRESS

Stortorget 1
Gislaved

TELEFON/FAX

0371-810 00
0371-811 51

E-POST/WEBB

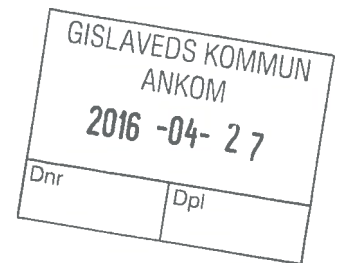
kommunen@gislaved.se
gislaved.se

ORGANISATIONSNR

212000-0514

GIRO

Bankgiro 426-7225

Motion om kollektivavtalskrav.

Undertecknad yrkade på förra årets fullmäktigemöte om Strategiskt Styrdokument följande:

”att påbörja en utredning kring att vid kommunal upphandling kräva att svenska kollektivavtal finns hos firmor och företag som levererar varor och tjänster till Gislaveds kommun.”

Undertecknad lägger härmed samma text som egen motion för beredning och svar.

Gislaved den 27 april 2016

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Erik Anderson".

Erik Anderson,
Gruppledare
Kommunistiska Partiet

Styrdokument
Dokumenttyp: Policy
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum: 2021-04-22 §67
Ansvarig: Ekonomichef
Revideras: Vart fjärde år eller vid behov
Följas upp: Vart fjärde år eller vid behov

Policy för inköp och upphandling

Dnr: KS.2013.99

2021-03-29

Policy för inköp och upphandling

Samtliga inköp och upphandlingar som genomförs inom Gislaveds kommun ska göras i enlighet med gällande lagstiftning.

För att få till bästa möjliga affär ska relevanta, proportionella och rimliga krav ställas samt övergripande policys och strategier följas.

Detta genom att exempelvis använda sig av innovations- eller funktionsupphandlingar och där det är ekonomiskt försvarbart ställa krav på produkter/tjänster som medför så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt.

För att bidra till ett bra näringslivsklimat och en högre grad av självförsörjning ska kommunen värna om en sund konkurrens.

Det ska ställas relevanta sociala och etiska krav vid alla inköp. Särskild hänsyn ska tas till ILO: s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet samt FN:s barnkonvention och svensk lagstiftning.

En helhetssyn ska gälla för inköp inom kommunen vilket innebär att det är helheten som har företräde framför enskild verksamhets/förvaltnings/nämnds intresse.

Kommunens samlade kompetens ska tas tillvara för att genomföra så bra inköp och upphandlingar som möjligt.

Företrädare för Gislaveds kommun förutsätts:

- uppträda affärsmässigt på marknaden och utnyttja den konkurrens som finns genom att ställa rimliga krav på de enskilda företagen och därmed underlätta för mindre företag att kunna bli leverantörer till kommunen.
- känna till och alltid använda de upphandlade ramavtal som finns.
- säkerställa att varor, tjänster och entreprenader köps med rätt kvalitet till rätt pris
- handla genom att inte påverkas av yttre intressen, t.ex. genom att inte ta emot otillbörliga gåvor, tjänster eller förmåner från företag eller privatpersoner som de har att göra med i tjänsten.

Ks §4

Dnr: KS.2021.162

1.4.1

Utblick 2023-2027, kommunen som helhet**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att den första meningen i andra stycket på sidan 8 stryks, samt att den andra meningen i andra stycket på sidan 8 ändras till: "i och med digitaliseringen finns det mer möjligheter för medborgarna att skapa opinion...."

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att med dagens justeringar godkänna Utblick 2023-2027 för kommunfullmäktige.

Reservation

Mikael Kindbladh (WeP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Utblicken är första steget i planeringsprocessen inför 2023 års budgetarbete.

Utblicken syftar till att ta fram en bild av de möjligheter och utmaningar som kommunen förväntas möta och som påverkar hur kommunen behöver arbeta för att möta framtiden.

Nämndernas kunskaper och erfarenheter om verksamheternas framtida utveckling är (tillsammans med nationella rapporter och analyser) grunden för kommunens omvärldsanalys och övriga strategier.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram förslag till utblick 2023-2027 för kommunfullmäktige. Förslaget bygger på omvärldsanalysen och de viktigaste trenderna, tidigare utblick, analys av målgruppens framtida behov och krav, befolkningsutveckling samt förändringar i lagkrav och regler som kan komma att påverka kommunen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 22 november 2021
Utblick 2023-2027 - Kommunfullmäktige, daterad den 19 november 2021,
justerad den 12 januari 2022
Kommunstyrelsen den 8 december 2021, §345

Yrkanden

Anton Sjödell (M): Att den första meningen i andra stycket på sidan 8 stryks.

Mikael Kindbladh (WeP) med instämmande av Marie Johansson (S), Bengt Petersson (C) och Fredrik Sveningson (L): Bifall till Anton Sjödells (M) yrkande.

Fredrik Johansson (S): Att den andra meningen i andra stycket på sidan 8 ändras till: "i och med digitaliseringen finns det mer möjligheter för medborgarna att skapa opinion...."

Fredrik Sveningson (L) med instämmande av Mikael Kindbladh (WeP): Bifall till Fredrik Johanssons (S) yrkande.

Ks §4 (forts.)

Mikael Kindbladh (WeP): Att lägga till på sidan 13, stycke 4 befolkningsprognos: Den ökade andelen personer 80+ innebär ett ökat behov av Säbo platser. Med samma procentuella antal boende på Säbo som idag kommer det ökade behovet 2030 vara ca 65 platser ytterligare.

Anton Sjödell (M) med instämmande av Emanuel Larsson (KD), Fredrik Sveningson (L) och Mattias Johansson (SD): Avslag på Mikael Kindbladhs (WeP) yrkande.

Bengt Petersson (C): Bifall till Mikael Kindbladhs (WeP) yrkande.

Propositionordning

Ordföranden ställer proposition på Anton Sjödells (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla detta.

Ordföranden ställer proposition på Fredrik Johanssons (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla detta.

Ordföranden ställer proposition på Mikael Kindbladhs (WeP) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå detta.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för avslag på Mikael Kindbladhs (WeP) yrkande
NEJ-röst för bifall till Mikael Kindbladhs (WeP) yrkande

Omröstningsresultat

JA-röst

Carina Johansson (C)
Håkan Josefsson (C)
Anton Sjödell (M)
Jonas Ericson (M)
Emanuel Larsson (KD)
Fredrik Sveningson (L)
Mattias Johansson (SD)
Anders Gustafsson (SD)

NEJ-röst

Mikael Kindbladh (WeP)
Bengt Petersson (C)
Evangelos Varsamis (S)
Tommy Stensson (S)
Fredrik Johansson (S)
Marie-Louise Dinäss (S)

Omröstningen utfaller med 8 JA-röster, 6 NEJ-röster. En ledamot är frånvarande. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige Utblick 2023

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Målgrupp.....	4
3	Omvärldsanalys	6
3.1	Trender.....	6
3.2	Identifierade möjligheter och utmaningar	6
4	Befolkningsprognos	11
5	Förändringar i lagkrav och regler	14
6	Övrigt som kan påverka kommunen	16
7	Kommunens samlade framtida möjligheter och utmaningar.....	17

I Inledning

För att kunna göra vägval som utvecklar organisationen samt arbeta förebyggande både nu och framöver, så analyseras omvärlden. Utblick 2023 är första steget i planeringsprocessen inför 2023 års budgetarbete. Utblick 2023 syftar till att ta fram en bild över de möjligheter och utmaningar som kommunen möter. Grunden i dokumentet är nämndernas kunskaper och erfarenheter om verksamhetens utveckling, diverse nationella rapporter och Gislaveds kommuns omvärldsanalys 2019-2029 med regional analys.

Kommunens utvecklingsarbete utgår från **Gislaveds kommuns Vision 2040:**

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till.

För att sträva mot att uppnå visionen arbetar kommunen utifrån kommunfullmäktiges prioriterade målområden. En kommunplan med prioriterade målområden tas fram för varje mandatperiod.

Kommunen utgår från en gemensam värdegrund i arbetet.

Värdegrund - Gislaveds kommun

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjligheter att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

2 Målgrupp

Gislaveds kommun finns till för sina invånare. Kommunens uppdrag och invånarnas behov behöver fortsätta synkroniseras framöver. De medborgardialoger som kommunen genomfört senaste åren, visar på ett större intresse från invånarna att delta och att få komma till tals. Att aktivt arbeta för att utveckla dialogformer är viktigt för att stärka demokratin och öka kunskapen i samhälls- och demokratifrågor. Gislaveds kommun anser att det är av största vikt att både skapa en kultur och arbetsmetoder där invånare, i allt större utsträckning och i ett så tidigt skede som möjligt, ska bjudas in att vara medskapare till lösningar och på så sätt bidra till samhällsutvecklingen. Covid-19-pandemin har drivit på utvecklingen och användandet av nya dialogmetoder.

Idag möter kommunen högre krav och andra förväntningar från invånare än tidigare. Det finns ett förväntansgap där invånare har andra förväntningar på kommunen än vad kommunen tillhandahåller. Förväntansgapet gör att det ibland skapas missnöje hos olika grupper, vilket kan leda till ett minskat förtroende för kommunen. Engagemanget som finns hos invånare är ofta stort när det gäller enskilda delar av kommunens olika uppdrag. För att möta både förväntansgapet och engagemanget, behöver kommunen arbeta mer med att kommunicera vad som ingår i kommunens uppdrag. I detta är det viktigt att möta och inkludera alla olika grupper i samhället. Att möta invånare i alla kommunens verksamheter är av stor betydelse både för att hålla kommunens förtroende levande och för att fortsätta utveckla verksamheten utifrån invånarnas behov.

Att stärka kommunens varumärke och möta framtidens krav på ökad tillgänglighet i form av snabb service och ett professionellt bemötande blir också allt viktigare.

Synpunktshanteringen bidrar till förbättringsarbete i kommunens verksamheter. Kommunen behöver fortsätta att arbeta aktivt med att underlätta för invånare att lämna synpunkter och förbättringsförslag. Ett sätt att göra detta på är att öka innovationskraften för att kunna erbjuda välutvecklade tjänster som är anpassade efter invånarnas behov.

Covid-19-pandemin har haft stor påverkan på samhället, kommunens målgrupper samt verksamhet samtidigt som det kommer att ta lång tid innan vi ser de fulla konsekvenserna av pandemin. Folkhälsomyndigheten återkommer till att det är först om 4-5 år vi fullt ut kan se folkhälsokonsekvenserna av pandemin. Covid-19 får därmed antas vara något som påverkar vårt samhälle, de vi är till för samt kommunens verksamheter länge. Kommuner och regioner kommer att ytterligare behöva stärka sin beredskap och samverkansförmåga för att kunna klara eventuella nya vågor av smittspridning. Hanteringen av Covid-19-pandemin har visat att det finns stor kraft och förmåga till anpassning och samverkan inom kommunen.

Redan under 2019 präglades svensk arbetsmarknad av en försvagad konjunktur med en minskning av antalet arbetade timmar, som är basen i kommunernas och regionernas skatteunderlag. Under 2020 räknade SKR med ett fall av arbetade timmar faller med över 3% och en ökad arbetslöshet till cirka 9%. Sedan dess har en relativt snabb återhämtning av både sysselsättning och BNP skett med en bedömning från SKR att den fortsatta återhämtningen för sysselsättningen kommer att vara relativt sett svagare än återhämtningen för BNP. I prognosen antas att gapen mellan arbetade timmar och BNP sluts under den andra halvan av 2023 då den svenska ekonomin antas nå "normalkonjunktur". En tydlig nedgång i andelen

arbetslösa väntas ske kommande år, givet hög efterfrågetillväxt 2021–2022, men arbetslösheten bedöms att ligga högre än före krisen i flera år. Trots att många har en arbetslöshetsförsäkring och rätt till ersättning från arbetslöshetskassan för att klara sitt uppehälle har SKR i sina rekommendationer till kommunerna aviserat att i sitt budgetarbete ta höjd för en ökning av det ekonomiska biståndet på 10% under 2020 och en ökning på 30% under 2021. Gislaveds kommun har dock inte haft någon ökning varken av inflödet av nybesök till ekonomiskt bistånd eller utfallet av utbetalning av biståndet. Fortsatt arbete med strategiska satsningar på utbildning, annan kompetensutveckling och arbetsmarknadsinsatser krävs för att säkra upp så att än fler inom kommunen når egen försörjning.

En effekt av Covid-19-pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel från så gott som samtliga samhällets olika instanser, likaså Gislaveds kommun. Denna utveckling har synliggjort att det bland målgruppen finns ett behov av att utveckla den digitala mognaden, precis som hos chefer och medarbetare.

3 Omvärldsanalys

Precis som i övriga Sverige och andra delar av världen så påverkas Gislaveds kommun av olika händelser och trender. Dessa skapar utmaningar och möjligheter. Händelser är svåra att förutspå, medan trender har pågått under en längre tid, vilket gör det möjligt att se vilka av dessa som särskilt påverkar Gislaveds kommun. Utifrån de tio trenderna har olika utmaningar och möjligheter identifierats.

3.1 Trender

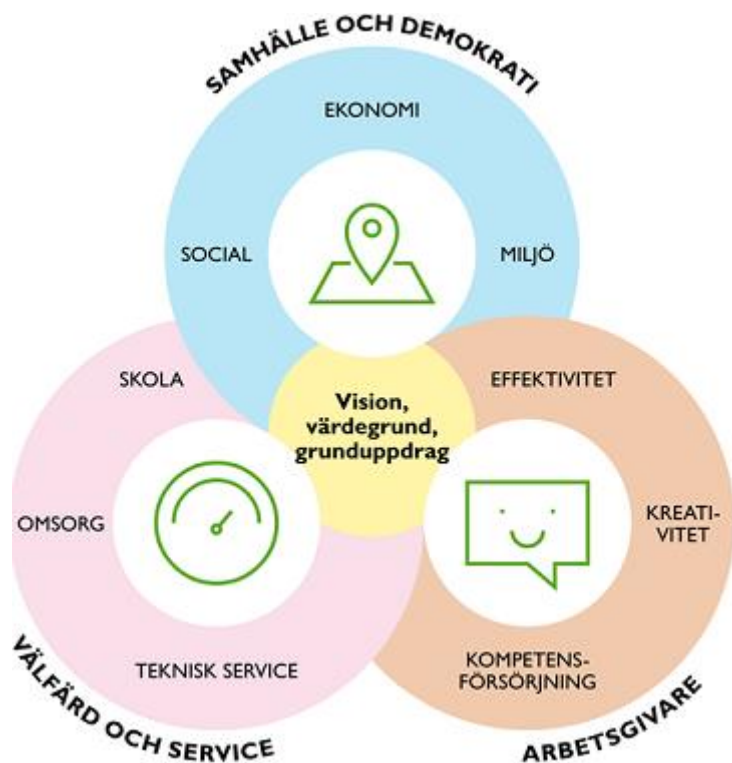
Det finns tio trender som är särskilt prioriterade för Gislaveds kommun att arbeta med de kommande åren. Dessa beskrivs i "Omvärldsanalys 2019-2029 med regional analys".

Trenderna skapar både utmaningar och möjligheter för Gislaveds kommun som organisation under de kommande åren.

3.2 Identifierade möjligheter och utmaningar

Kommunens övergripande uppdrag är att skapa välfärd och service till invånare, arbeta med samhälls- och demokratiutveckling samt vara en viktig arbetsgivare:

Inom dessa tre områden finns en mängd möjligheter och utmaningar som påverkar kommunens uppdrag både nu och framöver.

Välfärd och service

Utmaningarna för Sveriges kommuner är stora. Regeringen lämnade i sin budgetproposition i september 2021 en prognos över ekonomins utveckling. En fortsatt snabb återhämtning för BNP och antalet arbetade timmar antas ske 2021 och 2022, men lågkonjunkturen dröjer ändå kvar till 2022 på arbetsmarknaden (sysselsättningsgapet är då ännu negativt).

Andelen arbetslösa fortsätter att stiga 2021 men minskar 2022 och 2023; den beräknas uppgå till 7 procent av arbetskraften 2023 och 2024.

Digitalisering i samhället gör det möjligt att ha en öppen, tillgänglig och tillräcklig information och kommunikation med invånare och de som använder kommunens tjänster. Att utveckla former för medborgardialoger, samt förenkla för dem som använder kommunens service- och välfärdstjänster genom exempelvis webb- och e-tjänster, blir mer viktigt. För att göra detta behöver både organisation, processer och IT-infrastruktur utvecklas. Kommunen behöver också ha fortsatt fokus på horisontell och tillitsbaserad styrning och ledning, eftersom den svarar upp mot ett antal utmaningar och möjligheter för kommunen. Fokus behöver vara på att integrera arbetsätten fullt ut i verksamheterna de kommande åren och att ständigt utveckla arbetsätt som är flexibla och effektiva. Att utveckla samarbeten mellan enheter, verksamheter, nämnder och andra kommuner är en stor fördel för att möta framtidens utmaningar samt att kunna exempelvis effektivisera utifrån samlokalisering. Kommunen behöver även fokusera på att skapa trivsel och trygghet bland invånare på kommunens fysiska mötesplatser.

Demokrati och samhälle

Arbetet med samhällsutveckling och demokrati är en prioriterad fråga de kommande åren. För att möta samhällets och välfärdens utmaningar så har den parlamentariska kommittén (tillsatt av kommunfullmäktige) lämnat förslag till fullmäktige på en ny politisk organisation som antogs av kommunfullmäktige den 22 februari 2020. En ny nämndorganisation träder i kraft 1 januari 2023. Samtliga partier i fullmäktige är nu också representerade i demokratiberedningen. Detta är en del i arbetet med att utveckla och värna om demokratin i samhället.

I och med digitaliseringen finns det mer möjligheter för medborgarna att skapa opinion och på så sätt direkt försöka påverka politiken. Även samhällsengagemanget har bytt karaktär och människor väljer att fokusera på enstaka frågor snarare än att bekänna sig till en tydlig ideologi. Engagemanget förekommer allt mer ofta på olika sociala medier. För att skapa ökad tillit och legitimitet åt kommunen som demokratisk organisation behövs ökad kommunikation och samarbete med såväl invånare som föreningsliv, näringsliv och andra organisationer och aktörer på lokal och regional nivå. Detta är en del i att fokusera på en hållbar samhällsutveckling och en del av målen i Agenda 2030. Att kommunicera, samarbeta och inkludera, är positivt för samhällsklimatet i stort samtidigt som det möjliggör för kommunen att möta de behov och utmaningar som finns. En av dessa utmaningar är en ökad psykisk ohälsa, framförallt bland unga. Relationer kommer att spela en viktig roll för att få en hållbar utveckling framöver och i detta även dialoger för skapa tillit och förståelse för de utmaningar som kommunen står inför.

Vissa menar att det till följd av Covid-19-pandemin finns en större möjlighet att genomföra önskvärda förändringar kopplat till en hållbar samhällsutveckling, såsom exempelvis satsningar på klimatet, på övergång till en mer hållbar livsstil och på mer hälsofrämjande och förebyggande åtgärder. Samtidigt finns risken att konsekvenserna av pandemin också riskerar att påverka folkhälsan på både kort och lång sikt. Den hälsoklyfta vi redan har kan öka ytterligare mellan olika socioekonomiska grupper. Under de närmaste åren är det därför viktigt att i omvärldsbevakning och verksamhetsplanering vara uppmärksam på dessa effekter så att rätt insatser kan sättas in i rätt tid för att på så sätt förebygga långsiktiga konsekvenser som kan påverka kommunen avsevärt.

En annan viktig fråga för demokratin framöver är säkerhetsfrågor kopplade till utvecklingen i samhället och digitaliseringen. Behovet av att arbeta med säkerhetsfrågor ur olika perspektiv är viktiga och kommer bli ännu viktigare de kommande åren. Det handlar om hur man kan förebygga hot och våldssituationer, otillåten påverkan etc. mot förtroendevalda och anställda. Detta inkluderar allt ifrån arbetet med informationssäkerhet som en bas för digitaliseringen, till att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet mot välfärdssystemen. Till detta kommer också återuppbyggnaden av civilt försvar och arbetet med säkerhetsskydd som är lagstyrt.

Kommunen kommer att behöva fortsätta fokusera på en hållbar samhällsutveckling också när det gäller samhällsplanering såsom attraktiva boendemiljöer och infrastruktur. Att arbeta för en hållbar utveckling kräver samarbete och styrning på flera nivåer samtidigt (nationell, regional, kommunal och lokal nivå) och behöver inkludera såväl social som ekonomisk och

ekologisk hållbarhet. En stor utmaning för kommunen är att hantera klimatförändringar framöver. För att nå ett hållbart samhälle måste vår påverkan på klimatet minska kraftigt, då konsekvenserna av förhöjda globala temperaturer är oöverskådliga. Alla har ett ansvar att göra sin del i att uppfylla Parisavtalets målsättning om att begränsa jordens uppvärmning till 1,5 grader och under FN:s klimattoppmöte i Glasgow 2021 förhandlades kring hur länderna ska genomföra sina åtaganden under avtalet för att öka ambitionerna i det globala klimatarbetet. De senaste årens förändringar av grundvattennivåerna och fler framtida skyfall påverkar den framtida utformningen av dagvattnet i samhället. Alltmer extrema väder, med torka och översvämningar, kräver att kommunen har god förmåga att möta dessa förändringar. Förmågan omfattar såväl förebyggande åtgärder som skadeavhjälpanse insatser. Även samhällets infrastruktur är idag alltmer komplex och en utmaning i detta är att ha den kompetens som behövs för att tolka och förstå skeenden och följdpåverkningar av störningar i samhällssystemen.

Idag är produktionsvillkoren inom olika branscher alltmer lika och därför behöver aktörer ha förmågan att tänka nytt för att bli konkurrenskraftiga. Omställningen från produktionskapacitet till tankekapacitet innebär exempelvis att företag ställer om från traditionell industri till att ha mer fokus på informationsteknik och digitala teknologier. Detta skapar både utmaningar och möjligheter för alla typer av organisationer. För att kunna tänka och göra nytt, behöver arbetsgivare arbeta med innovation och teknologisk förnyelse i allt större utsträckning. Detta blir viktigt för en långsiktig ekonomisk och hållbar utveckling i kommunen. Detta leder också till att kompetensbehoven förändras i allt snabbare takt än tidigare och därför blir människors förmåga att ställa om och byta karriärväg allt viktigare. Arbetsgivare behöver arbeta med att samarbeta inom och mellan organisationer för att kunna ta del av de kompetenser som finns på den lokala arbetsmarknaden. För att invånare ska kunna utbilda sig och höja sin kompetens, exempelvis på distans, behöver det skapas plattformar där människor i kommunen kan mötas för att utveckla sin kompetens.

Omvärldsanalysen lyfter fram att Gislaveds kommuns uppkoppling är på en relativt låg nivå. Uppkoppling innebär att en region eller kommun är framgångsrik när den lyckas vara uppkopplad mot de ställen där världen växer och där produktionskrafterna och tillväxten finns. Det geografiska läget gör att kommunen har både Jönköping, Halmstad, Växjö och Borås inom ungefär en timmes pendlingsavstånd. Relationerna till dessa är än så länge för svaga för att gynna kommunen i större utsträckning. Det positiva i sammanhanget är att noden med kommunerna Gnosjö och Värnamo är betydelsefull. Allt fler pendlar kommunerna emellan. En nyckel för framtiden är att stärka sammanhanget i noden tillsammans med de andra kommunerna. Att stärka relationerna med någon av de närliggande regionerna Jönköping, Halmstad, Växjö och Borås kan också vara ett alternativ, även om detta kräver stor insats. Oavsett, så krävs det att invånare har många goda förutsättningar för att pendla ut från kommunen såväl som att människor enkelt ska kunna pendla in till kommunen. Det måste vara attraktivt för människor att pendla. Utvecklingen av pendlingsmöjligheter är en förutsättning för att relationen med närliggande kommuner och regioner ska ge verklig effekt. Kommunen behöver arbeta strategiskt med både kollektivtrafik och infrastrukturen för att på så sätt stärka noden och relationen till en närliggande region.

En ökad attraktivitet för pendling till och från kommunen, gör också att tillgången på kompetenser ökar. Människor får även tillgång till ett större utbud av boende, handel och arbetsplatser.

Kommunen som arbetsgivare

Gislaveds kommun fortsätter att arbeta långsiktigt med alla delar i kompetensförsörjningsarbetet, såsom att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och ställa om kompetens. Fokus är att arbeta med att behålla och utveckla befintliga medarbetare genom att fortsätta verka för att chefer och medarbetare har så goda förutsättningar som möjligt att lyckas i arbetet.

Ett prioriterat utvecklingsarbete är att skapa en god och säker arbetsmiljö för alla medarbetare, det ger förutsättningar att må bra och utvecklas i sitt dagliga arbete.

Kommunen som arbetsgivare fortsätter satsa på att främja det friska genom att erbjuda friskvårdsbidrag, friskvårdsaktiviteter och att stödja hälsoinspiratörerna i deras arbete. För att kommunens sjukfrånvaro ska minska har stort fokus varit på bland annat framtagande av nya rehabiliteringsrutiner. Arbetet kommer fortsätta med utbildningsinsatser för chefer, fackliga företrädare och skyddsombud inom hela arbetsmiljöområdet. Ohälsa som orsakas av organisationen fångas upp av arbetsmiljökartläggningar med efterföljande handlingsplaner, men detta arbete behöver stärkas och resurser sätts in där de behövs bäst. Nu och framöver finns ett tydligt fokus på att agera tidigt vid rehabiliteringsärenden och att i arbetsgrupper där problematik finns, agera med olika utbildningsinsatser, liksom att ha noll-tolerans mot kränkande särbehandling.

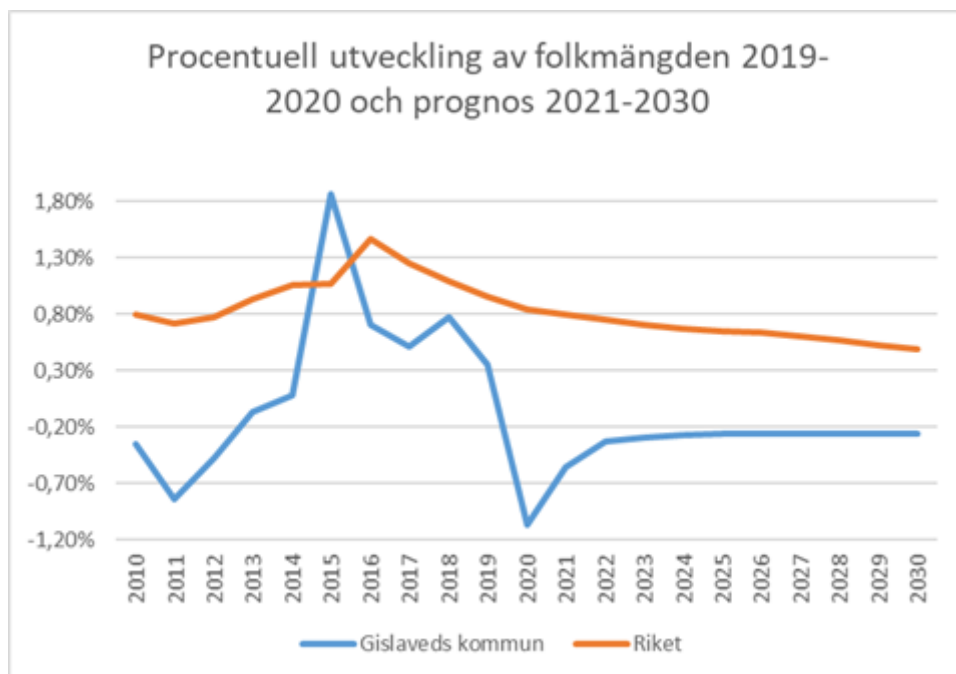
Kommunens satsning på chefer och ledare med bland annat ledarskapsakademien har gett positiva effekter. Ett mer välorganiserat och systematiskt arbete med att behålla och utveckla chefer är igångsatt, med större fokus på förutsättningar för ett hållbart chef- och ledarskap än individuella egenskaper. Goda ledare och chefer är en viktig faktor för en bra arbetsmiljö för medarbetare och bidrar till en verksamhet med hög kvalitet och stärker kommunens attraktionskraft.

Gislaveds kommun ska genom medvetna lönesatsningar arbeta för ett förbättrat konkurrensläge i förhållande till närliggande kommuner, vilket är viktigt för att attrahera nya medarbetare. Ett arbete med strategisk lönebildning är igångsatt men tar tid att förverkliga i alla delar. Lönerna i kommunen ska vara jämställda och detta säkerställs genom den lönekartläggning som ska genomföras årligen. Kommunens löner ska ge en lönebild som visar att det finns en god lönespridning inom och mellan olika yrkesgrupper. Lönen är ett viktigt verktyg för att bidra till att kommunens mål uppfylls.

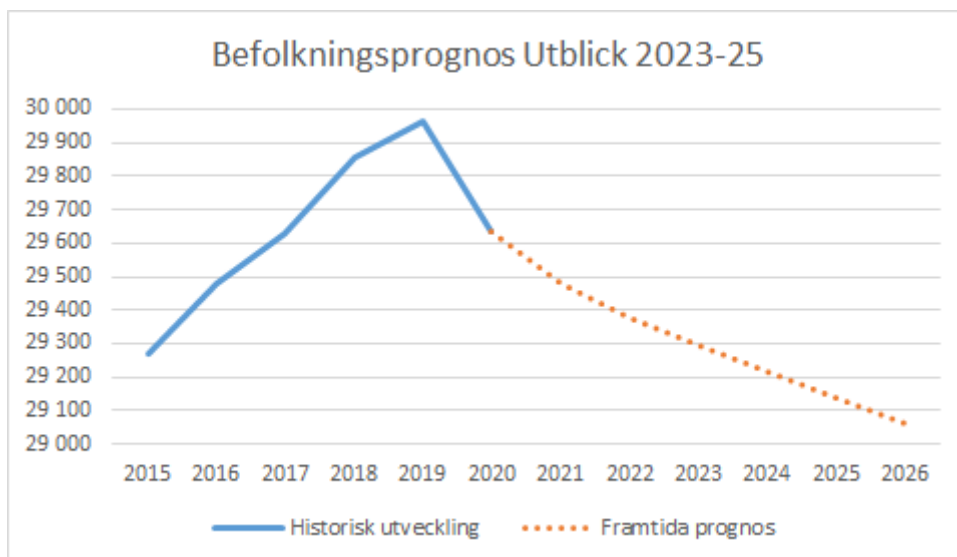
En väl utbyggd IT-miljö gör det också möjligt att arbeta hemifrån eller från andra delar av landet, vilket innebär att tillgången på kompetens kan öka.

4 Befolkningsprognos

Under åren 2000-14 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-17, ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt med en stor minskning av antal invånare. De kommande åren tros kommunens befolkning fortsätta att minska, men inte i samma dramatiska takt som under 2020.

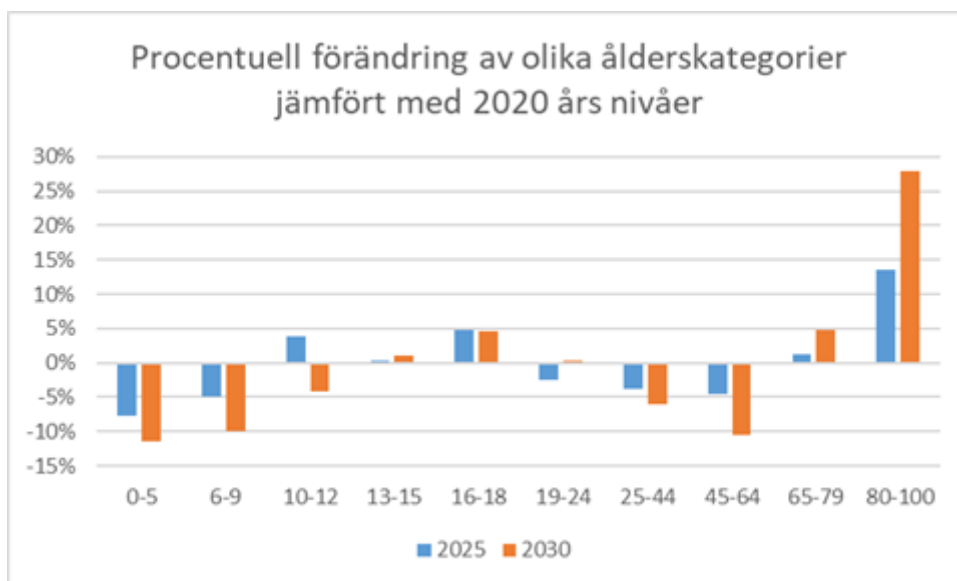
Den procentuella utvecklingen av kommunens folkmängd har skilt sig ganska stort från rikssnittet under de flesta av de år som visas i diagrammet ovan. Under 2015 ökade kommunens befolkning mer än rikets snitt men för övriga år är befolkningsutvecklingen svagare i Gislaveds kommun än riket och sås dessutom vara negativ med en minskande befolkning under hela prognosperioden. Att antalet invånare ökat under tidigare år beror främst på ett högt barnafödande och att människor från andra länder har flyttat till kommunen. Till följd av Covid-19 stängde många länder sina gränser, vilket medfört att utrikes inflyttning minskat till Sverige i helhet och även till Gislaveds kommun. En annan trolig effekt av pandemin var ett högre antal döda under 2020 än vanligt. Födslarna år 2020 var lägre än tidigare och utflyttningen från kommunen högre, framförallt till Värnamo, Halmstad, Jönköping och Göteborg. Dessa effekter påverkar prognosens utveckling negativt med en mindre befolkning än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Hur stor folkmängden faktiskt blir kommer påverkas i första hand av flyttströmmarna som tidigare nämnts.

Demografisk prognos 2021-27	2020 (utfall)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inflyttning	1 142	1 143	1 146	1 148	1 150	1 150	1 151	1 151
Utflyttning	1 432	1 320	1 251	1 238	1 227	1 221	1 218	1 215
Flyttnetto	-295	-177	-105	-90	-77	-71	-67	-64
Födda	301	299	295	292	289	285	282	280
Döda	335	288	288	289	290	291	292	293
Födelsenetto	-34	11	7	3	-1	-6	-10	-13
Folkmängd	29 635	29 477	29 379	29 293	29 215	29 139	29 062	28 985
Folkökning	-328	-158	-98	-87	-78	-77	-77	-77

Antalet äldre ökar

Oavsett utfall för det totala invånarantalet, kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2025 och vidare till 2030. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Barngrupperna 1-6 år förväntas minska från år 2020 och framåt, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 59 års ålder.

År	0-18	19-64	65-79	80+	Totalt
2020	6 976	16 506	4 421	1 740	29 643
2021	6 932	16 328	4 459	1 758	29 477
2022	6 910	16 205	4 468	1 796	29 379
2023	6 906	16 033	4 492	1 862	29 293
2024	6 893	15 920	4 463	1 938	29 214
2025	6 849	15 841	4 473	1 976	29 139
2026	6 792	15 770	4 437	2 063	29 062
2027	6 737	15 662	4 458	2 128	28 985
2028	6 706	15 524	4 506	2 172	28 908
2029	6 666	15 401	4 572	2 193	28 832
2030	6 614	15 281	4 636	2 227	28 758

Trenden med den förändrade demografin i västvärlden påverkar Gislaveds kommun. Skulle antalet utflyttade öka framöver så omfattar det sannolikt inte antalet äldre i stor utsträckning. Statistiskt sett så är äldre människor är inte lika flyttbenägna som människor i yngre åldrar. Att antalet äldre blir fler är alltså sannolikt. Detta samtidigt som antalet människor i arbetsför ålder minskar.

5 Förändringar i lagkrav och regler

Skattelättnad för arbetsresor

Reseavdragskommittén har undersökt hur systemet för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats bör omarbetas för att på ett bättre sätt gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och samtidigt vara enklare än nuvarande system att tillämpa, administrera och kontrollera. Kommittén föreslår att reseavdraget avskaffas i sin nuvarande form. Det ersätts av en avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor. En promemoria med förslaget lades på remiss i oktober 2021 med svar senast den 21 januari 2022 och om detta blir ett reellt lagförslag som beslutas så kan det komma att påverka arbetspendlingen till kommunen.

Nya regler lagen om anställningsskydd (LAS)

Större förändringar om lagen om anställningsskydd (LAS)

Ändringarna i lagen om anställningsskydd (LAS) föreslås träda i kraft först 1 juli 2022. Den främsta uppgiften för utredningen är att föreslå utökade undantag från turordningsreglerna. Det ska bli lättare för arbetsgivare att behålla nyckelpersoner i verksamheten när de måste säga upp på grund av arbetsbrist, samt minska kostnaden vid uppsägning av personliga skäl. I dag kan anställningen då fortlöpa i över ett år medan tvisten pågår, och arbetsgivaren får inga pengar tillbaka om uppsägningen visar sig ha varit riktig. En annan uppgift för utredningen har varit att stärka arbetsgivarnas ansvar för kompetensutveckling. Utredningen föreslår också att visstidsanställda ska få snabbare rätt till återanställning, för att trygghetsskillnaderna mellan fast och tillfällig anställning ska minska.

Anställningsskyddet förlängs

Anställningsskyddet förlängdes 2020 tills arbetstagaren fyller 68 år. Först då kan arbetsgivaren säga upp arbetstagaren utan att det krävs saklig grund genom ett förenklat uppsägningsförfarande. Den 1 januari 2023 kommer åldersgränsen höjas till 69 år.

Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd (SOU2020:78)

I en lagrådsremiss publicerad den 12 november 2021 lämnas lagförslag som ökar differentieringen av strandskyddet så att olika områdens varierande skyddsbehov får genomslag och det skapas bättre förutsättningar för bostäder och näringsverksamheter, främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar, i områden med lågt bebyggelsetryck.

Det föreslås att lättnader i strandskyddet ska gälla i så kallade strandnära utvecklingsområden. Strandskyddsområdet vid små sjöar och smala vattendrag upphävs. I stället säkerställs fri passage. Regeringen föreslås också kunna meddela föreskrifter om att strandskydd inte ska gälla vid sjöar eller vattendrag som har anlagts eller restaurerats för vissa syften, bland annat för att genomföra klimatanpassningsåtgärder.

Det föreslås att strandskyddet ska stärkas och förtydligas i områden av särskild betydelse för djur- och växtlivet och i områden där bebyggelsestrycket är högt eller efterfrågan på mark för fritidshusbebyggelse är mycket stor.

Ändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2022.

Kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Betänkandet föreslår att det införs en ny lag som anger vilka krav som ställs på kommunernas brottsförebyggande arbete. Kraven som lagen ställer på kommunerna är bland annat att de ska ta fram och regelbundet följa upp en lägesbild och en åtgärdsplan, samt att de ska ha ett samordningsansvar genom att verka för att överenskommelser om samverkan sluts och att brottsförebyggande frågor hanteras i ett strategiskt råd. Lagen föreslås heta lagen om kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete och träda i kraft den 1 januari 2023.

Utredning om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner - En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

En särskild utredare har haft i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Betänkandet överlämnades till civilministern den 22 september 2021 och skickades även ut på remiss där svar ska lämnas senast 10 januari 2022. Utredningen har bland annat haft uppdrag att:

- föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade,
- undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner,
- föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023

6 Övrigt som kan påverka kommunen

SKR publicerade i augusti 2021 rapporten *Vägval för framtiden 4*, där de presenterar förändringskrafter och trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram emot 2030.

De ser ett antal övergripande områden – globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar – där förändringar starkt påverkar såväl Sverige som övriga världen. Dessa är ofta svåra att påverka lokalt och regionalt och konsekvenserna av dem kan se olika ut i olika delar av Sverige. Oavsett om förändringar medför möjligheter, hot eller både och behövs lokala och regionala strategier för att möta dem. Aktörerna som bäst förstår och förmår att hantera dessa fundamentala förändringskrafter kan också bäst dra fördelar av dem.

Analysen lyfter även fram tio trender som kan komma att få stor betydelse för det kommunala och det regionala uppdraget. Det handlar om:

- Ökat behov av livslångt lärande
- Användare driver teknisk utveckling
- Nya livsmönster påverkar platsbundenhet
- Hållbarhetsarbete ger konkurrensfördelar
- Välfärdsbrottslighet slukar allt mer resurser
- Ökad polarisering och utsatthet
- Det lokala och regionala handlingsutrymmet utmanas
- Tillitens betydelse uppmärksammas allt mer
- Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetsätt
- Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet

En djupare omvärldsanalys med fokus på Gislaveds kommuns förutsättningar kommer under 2022 att tas fram för att ligga till grund för planering under nästa mandatperiod, 2023-2026.

Ny nationell strategi för hållbar regional utveckling 2021-2030

På Regeringskansliet pågår arbete med att ta fram en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling 2021-2030. Målet är ett mer samordnat genomförande av regional utvecklingspolitik och landsbygdspolitik kopplat till andra politikområden.

Fyra strategiska områdena pekas ut i strategin:

- likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet
- kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet
- innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
- tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem

Inom samtliga områden identifieras ett antal prioriteringar som viktiga.

Strategin med dess strategiska områden och prioriteringar är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna och styrande för de statliga medlen för regionalt utvecklingsarbete och kommer därmed även få en påverkan på kommunerna. Strategin ska även främja medverkan från statliga myndigheter i det regionala utvecklingsarbetet.

7 Kommunens samlade framtida möjligheter och utmaningar

Effekterna av Covid-19-pandemin kommer fortsätta att vara en utmaning under lång tid framöver. Folkhälsomyndigheten konstaterar att det är först om 4-5 år vi fullt ut kan se folkhälsokonsekvenserna av pandemin. Kommunen måste följa både påverkan på målgrupperna och de egna verksamheterna.

Hela Gislaveds kommun behöver prioritera arbetet med en social, ekologisk och ekonomisk hållbar utveckling. Trender såsom klimatförändringar och ökad psykisk ohälsa kan förebyggas med en långsiktig planering med fokus på hållbarhet. Konsekvenserna av den pågående pandemin har kraftigt förstärkt trenderna med ökad psykisk ohälsa till följd av social isolering, osäkerhet på arbetsmarknaden och förändrade ekonomiska förutsättningar. Det man ser är att redan utsatta grupper i samhället drabbas hårdare och därför kan klyftorna öka ytterligare mellan olika socioekonomiska grupper. Denna utveckling måste följas noggrant för att kunna sätta in åtgärder i rätt tid för att förebygga långsiktiga konsekvenser.

Att fokusera på att skapa goda förutsättningar för barn och unga i framtiden är viktigt utifrån ett hållbarhetsperspektiv för både individ och samhälle. Alla invånare behöver ges möjlighet till att vara delaktiga och känna sig inkluderade i samhället. Att prioritera bort hållbarhetsfrågor kan leda till ökat missnöje och ökat förväntansgap.

Den ökade digitaliseringen, som fått en ökad skjuts av den pågående pandemin, utgör en viktig fråga för demokratin utifrån delaktighet och samtidigt en utmaning då säkerheten måste kunna säkerställas i denna snabba omställning.

Kommunikation och möten mellan invånare, kommuner och näringsliv är en viktig grund för kommunens förmåga att möta framtidens utmaningar och bidrar till att minska förväntansgapet. Att lyssna och lära av synpunkter på kommunens verksamheter är viktigt både för att stärka relationen mellan kommunen och invånare, men även för att utveckla verksamheten utifrån invånarnas behov. Kommunen behöver förändra sitt arbetssätt för att nå och få invånares synpunkter på andra arenor än de traditionella. Att utveckla olika former av mötesplatser leder till ökad kommunikation och skapar trygghet hos invånarna.

Medborgardialoger skapar tillit och förståelse för utmaningarna som kommunen står inför och är en del av det sociala hållbarhetsarbetet. Det skapar även attraktivitet och stolthet för Gislaveds kommun.

Trenden med förändrad demografi och en åldrande befolkning skapar nya ekonomiska förutsättningar. För att anpassa organisationen efter dessa förutsättningar så kommer flexibilitet, samarbete, helhetsperspektiv och effektivitet vara framgångsfaktorer. Välfärdens utmaningar ställer höga krav på kommunens styrning och ledning. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster och samtidigt nyttja resurserna effektivt. Att ha ett ledarskap och en intern kultur som ger förutsättningar för detta, blir viktigt de kommande åren.

Kompetensförsörjning, digitalisering och ökade samarbeten med andra kommuner är särskilt viktiga områden att prioritera för att möta den förändrade demografien. Kommunen behöver fortsätta att arbeta både strategiskt och operativt och på olika sätt arbeta för att behålla och rekrytera kompetens. Samtidigt behöver kommunen möta invånares ökade behov av digitala tjänster, ökad konkurrens om arbetskraften och samtidigt bedriva en effektiv verksamhet

[Kommunens dnr: KS.2022.5]

Interpellation:

Interpellation ställd till Kommunstyrelsens ordförande Carina Johansson.

Det ligger nu ute en rekryteringsannons för kommunikationsavdelningen där en kommunikationsstrateg söks. För inte så länge sen var det ute en annons där man sökte en systemförvaltare till kommunikationsavdelningen.

Detta ger ju självklart intrycket att kommunikationsavdelningen sväller. Så därför ställer jag följande frågor.

1. Vad för system använder kommunikationsavdelningen som ger behovet av en systemförvaltare?
2. Har en kommun av Gislaveds storlek verkligen behov av en kommunikationsstrateg? Och borde inte sådana saker kunna hanteras av kommundirektör och förvaltningschefer?
3. Hur stor är kommunikationsavdelningen idag och hur stor är planen att den ska bli?
4. I samband med detta vore det också intressant att veta hur det går med bantningen av administrativa tjänster inom KS förvaltning som alliansen tidigare hävdade är viktigt och det sas att "varenda sten skall vändas på" för att få bukt med den svällande administrationen som pågått sen 2015?

Mvh

Tommy Östring

Westbopartiet

Tommy Östring

Westbopartiet

utifrån ekonomiska förutsättningar. Det är viktigt att en väl fungerande IT-infrastruktur finns för att befintliga och nya företag ska hänga med i den globala utvecklingen. Att kommunen anses vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande både för framtidens personalförsörjning och bidrar till att öka attraktiviteten för människor att flytta till kommunen. Kommunen som arbetsgivare måste också säkerställa en målmedveten och strategisk omställning för medarbetarna för att klara de nya förutsättningarna.

Omvärldsanalysen lyfter fram att Gislaveds kommuns uppkoppling är på en relativt låg nivå. Uppkoppling innebär att en region eller kommun är framgångsrik när den lyckas vara uppkopplad mot de ställen där världen växer och där produktionskrafterna och tillväxten finns. Utvecklingen av pendlingsmöjligheter är en förutsättning för att relationen med närliggande kommuner och regioner ska ge verklig effekt. Kommunen behöver arbeta strategiskt med både kollektivtrafik och infrastrukturen för att på så sätt stärka noden och relationen till en närliggande region. En ökad attraktivitet för pendling till och från kommunen, gör också att tillgången på kompetenser ökar för alla arbetsgivare. Människor får även tillgång till ett större utbud av boende, handel och arbetsplatser.